

Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 1 қарашада № 17669 болып тіркелді.

- [Мәтін](#)
- [Ресми жарияланым](#)
- [Ақпарат](#)
- [Өзгерістер тарихы](#)
- [Сілтемелер](#)
- [Көшіру](#)
- [Басқа](#)

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін [4 т. қараңыз](#)

"Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының [5-бабының](#) 5-1) тармақшасына сәйкес

БҰЙЫРАМЫН:

1. Мыналар:

- 1) осы бұйрыққа [1-қосымшаға](#) сәйкес Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 2) осы бұйрыққа [2-қосымшаға](#) сәйкес Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 3) осы бұйрыққа [3-қосымшаға](#) сәйкес Негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 4) осы бұйрыққа [4-қосымшаға](#) сәйкес Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 5) осы бұйрыққа [5-қосымшаға](#) сәйкес Техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 6) осы бұйрыққа [6-қосымшаға](#) сәйкес Орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 7) осы бұйрыққа [7-қосымшаға](#) сәйкес Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 8) осы бұйрыққа [8-қосымшаға](#) сәйкес Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті

стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Техникалық және кәсіптік білім департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмелерін ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жолдауды;

3) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі А.Қ. Аймағамбетовке жүктелсін.

4. Осы бұйрық:

1) 2020 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізілетін Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 10-тармағының 6) тармақшасын және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-қосымшасындағы "Коммуникативтік-тілдік дағдылар" деген бөлімдегі реттік нөмірі 9-жолды;

2) 2019 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізілетін Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 20 және 22-тармақтарын;

3) 2019 жылғы 1 қыркүйектен бастап 4-сыныптар үшін қолданысқа енгізілетін Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 1-параграфын, 3-тарауының 1-параграфын және 4-тарауының 1-параграфын;

4) 2019 жылғы 1 қыркүйектен бастап 9-сыныптар үшін қолданысқа енгізілетін Негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 1-параграфын, 3-тарауының 1-параграфын және 4-тарауының 1-параграфын;

5) 2019 жылғы 1 қыркүйектен бастап 10-сыныптар және 2020 жылғы 1 қыркүйектен бастап 11-сыныптар үшін қолданысқа енгізілетін Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 1-параграфын, 3-тарауының 1-параграфын және 4-тарауының 1-параграфын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Бұл ретте Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 19 және 21-тармақтары, Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 2-параграфы, 3-тарауының 2-параграфы және 4-тарауының 2-параграфы, Негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 2-параграфы, 3-тарауының 2-параграфы және 4-тарауының 2-параграфы 2019 жылғы 1 қыркүйекке дейін, Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-тарауының 2-параграфы, 3-тарауының 2-параграфы және 4-тарауының 2-параграфы 2020 жылғы 1 қыркүйекке дейін қолданыста болады.

*Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі*

Е. Сағадиев

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 31 қазандағы
№ 604 бұйрығына

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (бұдан әрі – стандарт) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5-1) тармағына сәйкес әзірленді және мыналарға:

- 1) оқыту нәтижелеріне бағдарланған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мазмұнына;
- 2) тәрбиеленушілердің оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне;
- 3) тәрбиеленушілердің даярлық деңгейіне;
- 4) оқыту мерзіміне қойылатын талаптарды анықтайды.

2. Осы стандартта мынадай терминдер мен олардың анықтамалары қолданылады:

1) ата-аналар дағдылары – баланың дене, зияткерлік және эмоционалдық қажеттіліктерін қанағаттандыру, оның әлеуметтік дамуын қамтамасыз ету, тиісті мінез-құлықты қалыптастыру үшін қажетті дағдылар;

2) әлеуметтендіру – қоғамда толыққанды өмір сүру үшін қажетті білім, білік, дағдыларды, нормаларды, қағидаларды меңгеру арқылы баланың әлеуметтік ортаға ену процесі;

3) әлеуметтік дағдылар – бала мектепке дейінгі жаста меңгеретін өзара әлеуметтік әрекеттің әдістері мен тәсілдері;

4) интеграция – мазмұнның құрылымдық бөлімдерінің арасындағы байланысты орнататын процесс;

5) ерте дамыту – баланы туғаннан бастап үш жасқа дейін дене, зияткерлік және эмоционалдық дамытуға бағытталған шаралар кешенін жүзеге асыру;

- 6) заттық-кеңістіктік дамытушы орта – мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғалық, зияткерлік, әлеуметтік және эмоционалдық дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жүйесі;
- 7) инклюзивті білім беру – барлық тәрбиеленушілердің ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, тәрбие мен оқытуға тең қол жеткізуін қамтамасыз ететін процесс;
- 8) күн тәртібі – баланың қалыпты дамуына және оның денсаулығын нығайтуға мүмкіндік беретін тәулік бойғы уақытты тиімді бөлу және түрлі іс-әрекет пен демалыстың дұрыс өзара бірізділігі;
- 9) күту – ерте жастағы балаларға күтім жасау, тамақтандыру, санитарлық-гигиеналық, сауықтыру шараларын ұйымдастыру;
- 10) оқыту нәтижесі – баланың даму деңгейінің көрсеткіші;
- 11) өз бетінше үйрену дағдылары – баланың дербес және ересектердің басшылығымен қоршаған ортаны тануда және мектепте оқуға табысты дайындалуда жинақтаған дағдылары;
- 12) үлгілік оқу бағдарламасы – әрбір ұйымдастырылған оқу қызметі бойынша меңгеруге тиіс білім, білік, дағдылар мен құзыреттіліктердің мазмұны мен көлемін айқындайтын бағдарлама;
- 13) үлгілік оқу жоспары – жас топтары бойынша бір аптадағы ұйымдастырылған оқу қызметінің тізімін, көлемін, ұзақтығын реттейтін құжат;
- 14) ұйымдастырылған оқу қызметі – білімді игеруге, біліктер мен дағдыларды меңгеруге бағытталған педагог пен тәрбиеленушілердің бірлескен әрекеті;
- 15) жеке оқу жоспары – Үлгілік оқу жоспары негізінде оның жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші және/немесе психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу жоспары;
- 16) жеке оқу бағдарламасы – Үлгілік оқу бағдарламасы негізінде оның жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші және/немесе психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу бағдарламасы;

17) ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар-денсаулығына байланысты білім алуда ұдайы және уақытша қиындық көріп жүрген арнайы, жалпы білім беретін оқу бағдарламалары мен қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын қажет ететін балалар.

Ескерту. 2-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Мектепке дейінгі ұйымдар мен мектепалды даярлық сыныптарында әрбір топта үш адамнан аспайтын ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды тәрбиелеу мен оқыту қарастырылады. Топта ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар болған жағдайда топты жасақтаудың ара қатынасы үш тәрбиеленушіге бір ерекше білім берілуіне қажеттіліктері бар баладан іске асырылады.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-тарау. Оқу нәтижелеріне бағдарланған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мазмұнына қойылатын талаптар

4. Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі ұйымдары мен орта білім беру ұйымдарының мектепалды сыныптары білім беру қызметін:

1) "Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 [бұйрығымен](#) (мемлекеттік нормативтік құқықтық актілерді тіркеу тізілімінде № 8275 болып тіркелген) бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарларына (бұдан әрі - үлгілік оқу жоспарлары);

2) "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 [бұйрығымен](#) бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 14 қыркүйекте № 14235 болып тіркелген) (бұдан әрі - үлгілік оқу бағдарламасы) сәйкес жүзеге асырады.

5. Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны:

1) оқытудың күтілетін нәтижелері түрінде ұсынылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуге;

2) қимыл, коммуникативтік, танымдық, шығармашылық, әлеуметтік білім, білік, дағдыларын, өз бетінше үйрену дағдыларын, сонымен бірге аталған білім, білік, дағдыларды ерте жастағы балаларда қалыптастыруға;

- 3) тәрбиелеу мен оқытуға психологиялық-педагогикалық жағдай жасауға;
- 4) мектеп жасына дейінгі тәрбиеленушілерді бастауыш білім беру ұйымдарында оқыту үшін тең бастапқы мүмкіндіктерді құруға;
- 5) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту және бастауыш білім беру арасында оқыту, дамыту, тәрбиелеу міндеттерін ескеріп, сабақтастық пен үздіксіздік ұстанымдарын қамтамасыз етуге;
- 6) тәрбиеленушілердің жеке және жас ерекшеліктерін ескеріп, оқу қызметіне дайындыққа;
- 7) креативтілікті, коммуникативтілікті, сыни ойлауды және командада жұмыс істей білуді дамытуға бағытталған әлеуметтік-тұлғалық қасиеттерді қалыптастыруға;
- 8) "Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыру шеңберінде ұлттық салт-дәстүрлер мен жалпы адами құндылықтарға негізделген рухани-адамгершілік дағдыларды қалыптастыруға бағытталған.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытуда баланың ерекшеліктері ескеріліп, жеке оқу жоспары мен жеке бағдарлама әзірленеді.

7. Оқытудың нәтижелері көрсеткіштер ретінде баланың даму мониторингін қамтамасыз етеді және оның жеке дамуын жоспарлаудың негізі болып табылады.

8. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мазмұны түрлі іс-әрекеттерді ұйымдастыру арқылы оларды кіріктіру жолдарымен іске асырылатын "Денсаулық", "Қатынас", "Таным", "Шығармашылық", "Әлеумет" білім беру салаларына негізделген.

9. "Денсаулық" білім беру саласы.

"Денсаулық" білім беру саласының мақсаты денсаулығы мықты, дене бітімі дамыған баланы тәрбиелеу, тәрбиеленушілердің бойында өз денсаулығына саналы түрде қарауды қалыптастыру болып табылады.

"Денсаулық" білім беру саласына ата-аналардың балаларға ерте жастан күтім жасауы мен оларды дамыту дағдыларына ие болуына жәрдемдесу, тәрбиеленушілердің негізгі қимыл түрлерін игеруі арқылы мәдени-гигиеналық дағдыларды, қимыл-қозғалыс тәжірибесін қалыптастыру, дене сапаларын және қимыл белсенділігіне қажеттілікті дамыту, түрлі ұлттық қимылды ойындарды және командамен жарыс сипатындағы ойындарды өткізу, спорттық жаттығуларды орындау, спорттық ойындардың элементтерімен таныстыру, шығармашылық қабілеттерді және командада өзара әрекеттесу дағдыларын дамыту енгізілген.

"Денсаулық" білім беру саласының мазмұны баланың денсаулығын сақтауға және нығайтуға; тұрмыста, көшеде, табиғат жағдайларында, төтенше жағдайларда қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруға; шығармашылық, танымдық, тілдік қабілеттерді қолдана отырып, негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы тәрбиеленушілердің қимыл-қозғалыс тәжірибесін байытуға бағытталған.

Ақыл-ой кемістігі бар балаларды (ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесі) тәрбиелеу мен оқыту жалпы қимылдық біліктерді, жүру мен жүгіру дағдыларын, қимылдарды үйлестіруді, гигиеналық және дене шынықтыру құралдарын қолданудың қарапайым дағдыларын қалыптастыруды, ойындарға қатысуға қалауы мен эмоционалдық жауап беруді, нұсқау бойынша қимылдарды орындауға баулуды қарастырады.

"Денсаулық" білім беру саласындағы ұйымдастырылған оқу қызметі:

- 1) дене шынықтыруды (ерекше білім беру қажеттіліктері бар тәрбиеленушілерге арналған бейімделген дене шынықтыру);
- 2) қауіпсіз мінез-құлық негіздерін" қамтиды.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. "Қатынас" білім беру саласы.

"Қатынас" білім беру саласының мақсаты ауызекі сөйлеуді қалыптастыру, өмірдегі түрлі жағдайлардағы қарым-қатынас дағдыларын игеру, оқу мен жазудың алғышарттарын қалыптастыру болып табылады.

"Қатынас" білім беру саласы тәрбиеленушілердің әр түрлі балалық іс-әрекетінде Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі және байланыстырып сөйлеуді, мәнерлеп оқу мен мазмұндауды дамытуды, тілдің дыбыстық мәдениетін тәрбиелеуді, белсенді сөздік қорын байытуды, тілдік нормаларды игеруді, мемлекеттік және орыс тілдеріне үйретуді қамтиды.

"Қатынас" білім беру саласының мазмұны коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамытуға, балалардың түрлі іс-әрекетінде ауызекі сөйлеуді дамытуға, сөздік қорды байытуға, балалар әдебиетіне қызығушылықты дамытуға бағытталған.

Ақыл-ой кемістігі бар балаларды (ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесі) тәрбиелеу мен оқыту қатысымның вербалді және вербалді емес дағдыларын қалыптастыруды, тілдік ортаны құруды, сөйлеу белсенділігін, қоршаған ортаға қызығушылықты, коммуникативті әрекеттің түрлі формаларына қатысуға қабілеттілікті оятуды қамтиды.

"Қатынас" білім беру саласының ұйымдастырылған оқу қызметі:

1) сөйлеуді дамытуды;

2) көркем әдебиетті;

3) сауат ашу негіздерін;

4) қазақ тілін (орыс тілінде оқытатын топтарда), орыс тілін (қазақ тілінде оқытатын топтарда) қамтиды.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11. "Таным" білім беру саласы.

"Таным" білім беру саласының мақсаты мектеп жасына дейінгі баланың жеке тұлғасын қоршаған әлеммен өзара іс-қимыл жасауда командада жұмыс істей білуге қажетті танымдық іс-әрекеттің қарапайым дағдыларын меңгеруі үшін дамыту болып табылады.

"Таным" білім беру саласы санау дағдыларын, геометриялық пішіндер туралы түсініктерді қалыптастыруды, кеңістікті және уақытты бағдарлауды; құрылыс, табиғи және қалдық материалдар мен конструктордың бөліктерінен құрастыруды; тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстары жөнінде білімдерді кеңейтуді, креативтік ойлауды дамытуды қамтиды.

Ақыл-ой кемістігі бар балаларды (ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесі) тәрбиелеу мен оқыту көпсенсорлы қабылдау мен кеңістікті бағдарлау дағдыларын қалыптастыруға, сенсорлық ақпараттарды саралауға, сезімдік тәжірибені жинақтауға, заттық қимылдарды игеру және ойлау процестерін белсендіруге, қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыруға бағытталған.

"Таным" білім беру саласының ұйымдастырылған оқу қызметі:

- 1) сенсориканы (бөбек жасы топтарында – 1-3 жас), математика негіздерін (мектеп жасына дейінгі топтарда – 3-6 жас);
- 2) құрастыруды;
- 3) жаратылыстануды қамтиды.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

12. "Шығармашылық" білім беру саласы.

"Шығармашылық" білім беру саласының мақсаты шығармашыл тұлғаны, шығармашылық қабілеттерді, сезімдік-эмоционалдық саланы, қиялды, ойлауды, көркем талғамды қалыптастыру, ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу.

"Шығармашылық" білім беру саласы сурет салу, мүсіндеу, жапсыру және өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын, командада жұмыс істей білуді, қоршаған ортаға эстетикалық қатынасты қалыптастыруды, өнер түрлері туралы қарапайым ұғымдарды, тәрбиеленушілердің дербес шығармашылық іс-әрекетін іске асыруды қамтиды.

Ақыл-ой кемістігі бар балаларды (ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесі) тәрбиелеу мен оқыту шығармашылық әрекет процесінде шынайы әлемнің бейнелерін қалыптастыруды, заттық ұғымдарды айқындауды, нақтылауды және жалпылауды қамтиды.

"Шығармашылық" білім беру саласының ұйымдастырылған оқу қызметі:

- 1) сурет салуды;
- 2) мүсіндеуді;
- 3) жапсыруды;

4) музыканы қамтиды.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. "Әлеумет" білім беру саласы.

"Әлеумет" білім беру саласының мақсаты ерте жастағы және мектеп жасына дейінгі тәрбиеленушілерді қолайлы әлеуметтендіру, оларды мәдени-әлеуметтік нормаларға, отбасы, қоғам мен мемлекеттің дәстүрлеріне баулу, рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру болып табылады.

"Әлеумет" білім беру саласы әлеуметтік дағдылар мен өз бетінше үйрену дағдыларын игеруді; қоғамда өзін-өзі ұстай білудің адамгершілік нормаларын, сондай-ақ жалпы адамзаттық құндылықтарды меңгеруді; баланың ересектермен және құрбыларымен қарым-қатынас жасай білуін, оларға құрметпен қарауды, дербестігін тәрбиелеуді, өзінің отбасына жақындық сезімін, эмоционалды елгезектікті, жанашырлықты қалыптастыруды, қазақ халқының, сондай-ақ басқа халықтардың тарихын, мәдениетін білу мен құрметтеуді, туған жер туралы туралы түсініктерін кеңейтуді, еңбек түрлері мен түрлі мамандық иелеріне қызығушылықты қалыптастыруды қамтиды.

Ерте жастағы тәрбиеленушілерде отбасында және мектепке дейінгі ұйымдарда әлеуметтік дағдылар мен өз бетінше үйрену дағдыларын қалыптастыру баланың өмірін қорғауға және денсаулығын нығайтуға, әлеуметтік-тұрмыстық және әлеуметтік-коммуникативтік қабілеттер мен дағдыларды: мәдени-гигиеналық біліктер мен дағдыларды меңгеруге, тәртіп ережелерін үйретуге, күн тәртібіне дағдыландыруға, когнитивтік функцияларды дамытуға (алдында туындаған қиындықтарды көре білу, көңіл-күйінің, эмоционалдық жағдайының өзгеруін көру), тұлға аралық қатынастарды құрудың негізі болып табылатын этикалық нормаларға тәрбиелеуге, отбасында және мектепке дейінгі ұйымда балалардың бір-біріне мейірімді болуына, көңіл бөлуге, қамқорлық жасау және бір-біріне көмектесу жағдайын құруға, жеке тұлғаның жайлы әлеуметтенуіне, эмоционалдық-адамгершілік қарым-қатынас тәжірибесін жинақтауға, балалар әрекетінің әр түрінде тәрбиелеу дәстүрлерінің сабақтастығын қамтамасыз етуге, туған өлкеге, еліне деген сүйіспеншілікке, оның тарихына қызығушылыққа тәрбиелеуге бағытталған.

Ақыл-ой кемістігі бар балаларды (ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесі) тәрбиелеу мен оқыту органикалық қажеттіліктерді қанағаттандыру бойынша өзіне қызмет ету дағдыларын, әлеуметте өзін ұстауы мен оған қарым-қатынасын қалыптастыруға, оларды әлеуметтік және тұрмыстық ортаға тартуға, түрлі әлеуметтік-мәдени дағдыларды игеруге бағытталған.

"Әлеумет" білім беру саласының ұйымдастырылған оқу қызметі:

- 1) өзін-өзі тануды;
- 2) қоршаған ортамен танысуды қамтиды.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3- тарау. Тәрбиеленушілердің оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

14. Тәрбиеленушілердің оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар Үлгілік оқу жоспарларында белгіленеді.

15. Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін балалар үшін апталық оқу жүктемесінің көлемі мынадай:

- 1) ерте жас тобы (1 жастан бастап) – ұзақтығы 7-10 минуттан 7 сағат;
- 2) кіші топ (2 жастан бастап) – ұзақтығы 10-15 минуттан 9 сағат;
- 3) ортаңғы топ (3 жастан бастап) – ұзақтығы 15-20 минуттан 11 сағат;
- 4) ересек топ (4 жастан бастап) – ұзақтығы 20-25 минуттан 12 сағат;
- 5) мектепалды тобы, мектепалды сыныбы (5 жастан бастап) – ұзақтығы 25-30 минуттан – 17 сағат.";

Оқыту орыс тілінде жүргізілетін балалар үшін апталық оқу жүктемесінің көлемі мынадай:

- 1) ерте жас тобы (1 жастан бастап) – ұзақтығы 7-10 минуттан 7 сағат;
- 2) кіші топ (2 жастан бастап) – ұзақтығы 10-15 минуттан 9 сағат;
- 3) ортаңғы топ (3 жастан бастап) – ұзақтығы 15-20 минуттан 11,5 сағат;

4) ересек топ (4 жастан бастап) – ұзақтығы 20-25 минуттан 12,5 сағат;

5) мектепалды тобы, мектепалды сыныбы (5 жастан бастап) – ұзақтығы 25-30 минуттан 18 сағат.

Ескерту. 15-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-тарау. Тәрбиеленушілердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

16. Мектепке дейінгі ұйымның тәрбиеленушісі Үлгілік оқу бағдарламасында белгіленген әрбір білім саласындағы жас топтары мен ұйымдастырылған оқу қызметі бойынша меңгеруге тиісті білім, білік, дағдылар көлемін және құзыреттіліктерді меңгеруі тиіс.

17. Тәрбиеленушілердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар тәрбиеленушінің жасына сәйкес оның жетістіктерін мониторингілеу негізінде үлгілік оқу бағдарламасында күтілетін нәтижелер түрінде анықталған:

1) бірінші деңгей – бала осы немесе басқа білім мен әрекетті жаңғыртады;

2) екінші деңгей – бала белгілі бір білім қорына ие және өзінің әрекетін түсінеді;

3) үшінші деңгей – бала өзінің білетіні мен қолынан келетінін қолданады, білім, білік, дағдыларды дербес және шығармашылықпен қолданады.

18. Мектепке дейінгі ұйымның және орта білім беру ұйымдарының мектепалды сыныбы тұлғегі келесідей сапаларды меңгеруі тиіс:

1) дене бітімі дамыған;

2) білуге құмар;

3) өзіне сенімді және белсенді;

4) эмоционалды елгезек;

5) әлеуметтік дағдыларды және ересектермен, құрдастарымен өзара қарым-қатынас жасаудың, өз бетінше үйренудің дағдылары мен әдістерін меңгерген;

6) өзі, отбасы, қоғам (жақын әлеумет), мемлекет (ел), әлем және табиғат жөнінде алғашқы түсініктері бар;

7) орта білім беру ұйымында оқуға қажетті біліктер мен дағдыларды игерген.

19. Алып тасталды – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Туғаннан бастап 1 сыныпқа қабылданғанға дейін балалардың біліктері мен дағдыларының тізбесі Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 2-қосымшасында берілген.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5 тарау. Оқыту мерзіміне қойылатын талаптар

21. Алып тасталды – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22. Жас кезеңдері және жас топтары (балалардың жасы – 1 қыркүйектегі толық жасы) мынадай:

1) бөбек жасы – 0–3 жас:

нәрестелік жас – туғаннан бастап;

ерте жас – 1 жастан бастап (ерте жас тобы);

кіші жас – 2 жастан бастап (кіші топ);

2) мектепке дейінгі жас – 3–6 жас:

орта жас – 3 жастан бастап (ортаңғы топ);

ересек жас – 4 жастан бастап (ересек топ);

мектепалды жас – 5 жастан бастап (мектепалды тобы, мектепалды сыныбы).

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі – 5 жыл.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына
1-қосымша

1 жастан бастап 6(7) жасқа дейінгі тәрбиеленушілердің біліктері мен дағдыларының тізбесі

Ескерту. 1-қосымша алып тасталды – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына
2-қосымша

Туғаннан бастап 1 сыныпқа қабылданғанға дейін балалардың біліктері мен дағдыларының тізбесі

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ п/п	Дағдылар тізбесі	Бөбек жасы (0-3 жас)			Мектепке дейінгі жас (3-6 жас)		
		Нәрестелік жас (туғаннан бастап)	Ерте жас (1 жастан бастап)	Кіші жас (2 жастан бастап)	Орта жас (3 жастан бастап)	Ересек жас (4 жастан бастап)	Мектепалды жасы (5 жастан бастап)

1	2	3	4	5	6	7	8
Денсаулық сақтау дағдылары							
1	Мәдени-гигиеналық дағдылар	Тамақты көргенде қимылдайды. Ыдысты ұстауға көмектеседі, ұстайды.	Өз еркімен қасықпен тамақ ішеді, ересектің көмегімен киінеді, түбекке сұранады, оның орнын біледі және уақытында қажеттілігін айтады	Жеке бас гигиенасының алғашқы дағдыларын меңгереді.	Жеке бас гигиенасының ережелерін біледі және сақтайды.	Гигиеналық шараларды орындау ретін біледі.	Гигиеналық шынықтыру шараларын өздігінен орындайды.
2	Дене шынықтыру	Ересектердің саусақтарынан ұстайды. Заттарға ұмтылып, екі қолымен ұстайды, заттарды қолдан қолға ауыстырады	Берілген бағытта жүре алады, жүгіре алады. Баспалдақпен жоғары көтерілгенді және төмен түскенді ұнатады.	Жүгіру, ермелеу және секірудің алғашқы дағдыларын меңгереді.	Негізгі қимыл түрлерін орындаудың қарапайым дағдыларын меңгереді.	Өмірлік маңызы бар қимылдарды өздігінен орындай алады.	Негізгі қимыл түрлерін орындау кезінде шығармашылық танытады.
3	Дербес қимыл белсенділігі	Сүйене отырып заттың үстіне шығады, айналаға қарайды, контейнерден заттарды алады, суды	Қатар отырып ойнай алады, кеңістіктегі ашық, зейін аударатын заттарды өз бетінше таба алады.	Шағын топта бірге ойнай алады.	Командада ойнаудың қарапайым ережелерін сақтай біледі.	Түрлі ойындарды, оның ішінде ұлттық ойындарды ойнайды, ойын ережелерін сақтайды.	Командада қимылды ойындарды ұйымдастыру дағдыларын игерген. Қимыл белсенділігіне қарапайым

		шашыратады.					өзіндік бақылауы қалыптасады.
4	Салауатты өмір салты	Өзін жұбату және ұйықтау қабілеттерінің жоғарылағанын көрсетеді.	Күн тәртібін орындайды.	Шынықтыру шараларын өткізу кезінде жағымды көңіл-күй танытады және қауіпті жағдайда сақтық танытады.	Салауатты өмір салтының қарапайым ережелерін біледі, ересектердің көрсетуімен шынықтыру элементтерін орындайды.	Салауатты өмір салтының қарапайым ережелерін біледі және сақтайды. Өсімдіктермен, жануарлармен, жәндіктермен не істеуге болатынын біледі.	Қауіпсіздік қағидаларын саналы түрде орындайды. Шынықтыру шараларының маңыздылығы мен қажеттілігін түсінеді. Күн тәртібін сақтайды.
Коммуникативтік-тілдік дағдылар							
1	Қарым-қатынас мәдениеті	Дыбысқа және оның дереккөздерін назар аударады. Былдырлайды және дыбыстарға еліктейді.	Жаңа сөздерге еліктейді; таныс заттардың және қимылдардың жеңілдетілген атауларын, алғашқы толық сөздерді қолданады	Өзінің құрбыларымен және жақындарымен қарым-қатынасқа түсе алады.	Ересектердің сөзін түсінеді. Сұрақтарды тыңдайды, оларға жауап береді.	Ересектермен, балалармен қарым-қатынасқа түсе алады және олардың етініштерін орындайды.	Қоғамдық орындардағы тәртіп ережелерін біледі және оларды сақтайды.
2	Тілдің грамматикалық құрылымы	-	Қарапайым сөздерді қолданады және заттар мен қимылдарды	Түсінікті болу үшін өз ойын дұрыс	Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін	Ересектердің сұрақ қою арқылы салалас және сабақтас	Сөйлеуге сыни қарым-қатынас таныта алады, грамматикалық

			қарапайым сөздермен атауды біледі.	жеткізе алады.	қолданады.	құрмалас сөйлемдерді үйлесімді құрастыра алады.	дұрыс сөйлеуге тырысады.
3	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті	Оның есімін атағанда ыммен немесе дауысымен жауап береді.	Дауысты дыбыстарды және артикуляциялық қатынаста дауыссыз дыбыстарды жеткілікті түрде анық айта алады.	Дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс дыбыстай алады.	Сөздердің қалай айтылатынын тыңдап, оларды анық айтады.	Ана тілінің барлық дыбыстарын дұрыс айтады.	Дұрыс, мәнерлі сөйлей алады. Интонациялық мәнерлеудің түрлі тәсілдерін қолданады.
4	Сөздік қор	Қимылдарға, басқа ымдар мен дыбыстарға еліктейді.	Ересектердің айтқан сөздері мен сөз тіркестерін қайталайды. Жануарлардың дыбыстарына еліктейді	Өзі, отбасы мүшелері, сүйікті ойыншықтары туралы сұрақтарға жауап береді.	Барлық қимылдарды, заттар мен құбылыстарды, олардың белгілері мен сапасын атайды.	Жағдайды көрмей-ақ сөздерді қолданып, сөйлеуде етістіктерді белсенді қолдана алады.	Сөйлеуде антоним, синоним сөздерді қолдана отырып, тілдегі сөздің көп мағыналығын түсінеді.
5	Байланыстырып сөйлеу	-	Қысқа сөз тіркестері мен сөздерді қолданып, етініш жасай алады, тапсырманы мұқият тыңдайды және оны дұрыс орындайды.	Тілектерін, ойларын, сезімдерін айту үшін сөздерді қолдана алады.	Табиғаттың тірі және өлі нысандарын бақылау, суреттерді, заттарды қарастыру кезінде сұрақтарға дұрыс жауап береді.	Диалогтік сөйлеудің, тілдесудің негізгі формасын меңгерген. 2-3 сөйлеммен өз ойын жеткізе алады.	Өртүрлі сөз таптарын, эпитеттер мен салыстыруларды қолдана отырып, монолог құра алады.

6	Шығармашылықпен тілдік қызмет	Шаршаған немесе ренжіген кезде өзін құшақтаудың, еркелетудің қажет екенін ыммен білдіреді.	Ойыншықтармен қойылатын күрделі емес шағын сахналық қойылымдарды түсінеді, ойыншықтардың әр қимылына еліктейді.	Саусақ ойындарына арналған тақпақтарды жатқа айтады.	Кейіпкерлердің мінезін жеткізу үшін интонациялық мәнерлеудің қарапайым түрлерін қолданады.	Таныс ертегілерді айтады, ойыншықтар туралы шағын әңгімелер құрастырады.	Оқиғаларды құрастыра алады, астарлы және ауыспалы сөздерді қолданады және түсінеді. Ұйқас және сөздік ойыңға қызығушылық танытады.
7	Шығармаларды қабылдауы	Қысқа тақпақтар мен тіл жаттығуларын тыңдайды және оған көңіл-күймен жауап береді.	Тиісті суреттерді қолдана отырып шағын, қарапайым әңгімелерді, өлеңдерді, тақпақтарды түсінеді.	Халық ауыз әдебиеті туындыларын а эмоционалды үн қатады.	Түрлі оқиғаларға, кейіпкерге өзінің қарым-қатынасын білдіреді.	Өзіне ұнайтын бірнеше шығармаларды атай алады, әдеби кейіпкерлерді ойында қолданады.	Кітапқа қызығушылық танытады, өлеңдерді жатқа мәнерлеп оқи алады.
8	Сауат ашу негіздері	-	-	-	-	-	Үш дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасай алады. Буындарды ажыратады. Жазудың қарапайым дағдыларын: қарындаш, қалам ұстауды, алады, сурет салуды,

							сызықтар сызуды, басып жазуды меңгереді. Қағаздың, кітаптың бетінде бағдарлана біледі.
Танымдық дағдылар							
1	Заттардың қасиеттерін бағдарлау	Заттарды есте сақтауға және іздеуге қабілетті.	Біртекті заттарды бір белгісі бойынша (көлемі, пішіні) топтастыра біледі. Негізгі төрт түсті ажырата алады.	Заттардың негізгі түстерін, пішінін, көлемін, сипатын ажыратады.	Салыстыру (қатар қою, беттестіру) тәсілімен заттарға тән айырмашылықтарды таниды және атайды.	Заттарға тән ерекшеліктерді және белгілерді иісі, дәмі, дыбысы негізінде қабылдайды.	Танымдық әрекет ретінде заттардың қасиеттері мен белгілерін қарастырады.
2	Қоршаған ортаны тану	Әртүрлі тәсілдермен заттарды зерттейді (яғни лақтырады, шашады, басқалардың әрекетін бақылайды).	Өзі, отбасы туралы білімге ие. Үйге, балабақшаға жақын маңайдағы жануарларды, өсімдіктерді, заттарды таниды.	Адамдарға, олардың әрекетіне ерекше қызығушылық танытады.	Табиғаттағы және ауа райындағы қарапайым өзгерістерді байқайды және атайды. Бағдарламаның белгілерін түсінеді және атайды.	Тірі және өлі табиғат пен қоғамдық өмірдегі қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды түсінеді.	Танымдық міндеттерді көрнекі-қимылдық және көрнекі-үлгілік жоспармен шеше алады, жүйелей және топтастыра алады. Ұқсастықтары мен айырмашылықтары н табу

							қабілетіне ие.
3	Құрастыру дағдылары	Қимылдарды орындаудың түрлі әдістерін жасауға тырысады.	Ересектердің көмегімен қарапайым құрастырылымдарды құрастыра біледі.	Ересектердің көрсетуімен қарапайым құрылыстарды қайталап жасайды (үстіне, жанына, астына қоя алады).	Өртүрлі тәсілдерді қолдана отырып, құрылыс материалдарын қолдана біледі. Оның негізгі бөлшектерін біледі және атайды.	Құрылыс материалдарын өз бетінше таңдайды, өзі құрастыруға тырысады. Командада жұмыс істеуді біледі.	Құрастырудың бірнеше және қарапайым жинақтау тәсілдерін меңгерген және түрлі нәтиже алу үшін бір және бірнеше тәсілдерді қолданады.
4	Экологиялық мәдениет негіздері	Табиғат әлемін жағымды қабылдайды, қоршаған ортадағы өсімдіктер мен жануарларды аңғарады.	Тіршілік иелерін, өсімдіктерді ажырата алады, оларға қызығушылық танытады.	Жануарлар әлеміне мейірімділік пен ұқыптылық танытады.	Ересектердің көмегімен өсімдіктерді күтіп баптау бойынша қарапайым еңбек дағдыларын орындай алады.	Табиғатта өзін-өзі ұстаудың кейбір нормаларын меңгереді.	Қоршаған әлемнің алуан түрлілігін түсінеді. Өсімдіктердің белгілерін, қасиеттерін, олардың тіршілік ортасын біледі. Табиғат бұрышын мекендеушілерге күтім жасай алады.
5	Қарапайым математикалық ұғымдар	Өртүрлі көлемдегі және пішіндегі	Ересектердің нұсқауларын түсінеді және айналасындағы	Кеңістікті бағдарлаудың бастапқы дағдыларын	Уақыт, кеңістік туралы қарапайым түсініктерін	Уақыт туралы (тәулік бөліктері: таңертең,	Геометриялық пішіндердің құрылымдық сипаттамаларын,

		ойыншықтармен немесе заттармен ойнайды.	кеңістіктен заттарды таба алады.	меңгереді.	көрсете алады.	күндіз, түн; күндер: бүгін, кеше, ертең), жылдам, баяу түсініктерін біледі.	тура және кері реттегі сандық қатынасты біледі.
6	Ізденіс және эксперименттік әрекет	Заттарды зерттеуге қызығушылық танытады, жаңа заттармен танысады немесе зерттейді. Заттарды көбінесе қолданылуына қарай емес, өлшемі бойынша салыстырады.	Өртүрлі пішіндегі ойықтарға (тесіктерге) сәйкес заттарды салуды біледі.	Өртүрлі заттармен әрекет жасай (ажырата, жалғай, құрастыра) алады.	Таныс материалдармен өз бетінше, сондай-ақ командада эксперимент жасай алады.	Мақсатты түрде жаңа материалдармен эксперимент, үлгі жасай алады және заттар арасындағы жалпы белгілерді ажырата біледі.	Қарапайым себеп-салдарлық байланыс орната алады, ретімен және нәтижелі эксперимент жасай алады.
7	Ақпаратпен жұмыс	Айнадағы бейнесін бақылайды және қызығушылық танытады.	Ақпаратты сезім мүшелерінің (сезім, иіс сезу, жанасу түйсіктері арқылы) көмегімен алады .	Өртүрлі ақпарат көздеріне қызығушылық танытады.	Қызықты ақпаратты анықтайды.	Жаңа ақпарат алу қажеттігін түсінеді.	Жаңа ақпаратты қызығушылық танытқандарға қалай ұсынуды біледі және түсінеді.
Шығармашылық дағдылар							

1	Музыкалық әрекет	Ересек адаммен көңілді ойын ойнағанда қуанады, дабылдың соғылғанын көргенде, заттың бетін ұрады. Музыкалық құралдармен әрекет жасайды.	Әнді орындау барысында қарапайым қимылдармен би әуеніне көңілді сипат бере алады.	Музыкалық аспаптарды біледі, музыкалық фразалардың жоғары және төмен дыбысталуын ажыратады, ересектермен бірге ән айтуға ықылас танытады.	Музыкалық шығарманың қарқынын, жоғары дыбыстарды ажыратады, әуеннің басы мен соңына назар аударады. Халық әуендерін тындайды және қабылдайды.	Дауыс тембрін ажыратады, әнді созып айтады, сөздерді анық айтады; би, музыкалық-ырғақты қимылдарды орындайды. Отандық композиторлардың шығармаларын тындайды және қабылдайды.	Балалардың музыкалық аспаптарында ойнаудың қарапайым дағдыларына ие. Халық әндерін, билерін орындайды. Әнді ойдан шығарып айту қабілетіне ие.
2	Өнімді әрекет	Ашық түсті заттарға, картиналарға, гүлдерге эмоционалды үн қатады (аузына салады, басын изейді, тоқылдатады, ұрады, лақтырады).	Қағаз бетін ашық дақтармен, жақпалармен толтырады (бою, маркер, борлар, қарындаштар); дөңгелек, жалпақ пішіндерді мүсіндейді.	Мүсіндеу дағдыларын игерген (заттарды шұңқырлау, сәндеу). Қағаз бетіне тік және жатық, ирек сызықтар сыза алады.	Бейнелеу әрекетіне қажетті негізгі техникалық дағдылар мен біліктерді игереді.	Бейнелеу өнерінің түрлері туралы ұғымдары бар (кескіндеме, мүсіндеу, халық өнері). Ата-бабалардың тұрған үйлерін, тұрмыстық заттарды, ұлттық киімнің бөліктерін атайды.	Бейненің сипатына тән бейнелеудің техникалық тәсілдері мен құралдарын өз бетінше таңдай алады.
3	Қоршаған ортаны эстетикалық	- - - - -	Бояудың ашық түстеріне назар аударады, оларға таң қалады,	Халық ойыншықтары н қарастыру кезінде	Қолданбалы халық өнерінің түрлеріне қызығушылық	Геометриялық пішіндерді және есімдік элементтерін	Халық өнеріне және сәндік өнерге, дизайнға

	қабылдау		қуанады.	эмоционалды түрде қуанышын көрсетеді.	танытады. Материалдарды ұқыпты қолданады.	халық өнері шығармаларының желісі бойынша біркелкі орналастырады. Түрлі заттары дайындаудың қарапайым дағдыларын игереді.	қызығушылық білдіреді, жұмыс тәсілдерін таңдайды және негіздейді, жұмыста материалдарды тиімді қолданады, табиғаттың әсемдігіне, киімге және бөлменің жинақылығына эмоционалды түрде мән береді.
--	----------	--	----------	---------------------------------------	---	---	--

Әлеуметтік дағдылар

1	Мәдени мінез-құлық дағдылары	Сәлемдескенде, қоштасқанда жауап қайтарады.	Жай сөйлеммен айтылған өтінішті орындайды.	Мінез-құлық нормалары мен қағидаларын түсінеді, сәлемдесу, қоштасу, ризашылық сөздерін қолданады.	Адами қарым-қатынас туралы білімді меңгерген, эмоционалдық жай-күйді түсінеді.	Айналадағы және жақын адамдарға қамқорлық көрсетеді.	Қажетті жағдайларда көмек сұрай алады, басқа адамдардың тілектеріне құрметпен қарайды.
---	------------------------------	---	--	---	--	--	--

2	Ересектермен және құрдастарымен өзара әрекет	Отбасы мүшелерін таниды. Ересектермен жағымды қарым-қатынаста бола отырып күледі, қол бұлғайды немесе күлімсірейді. Қарым-қатынас жасауда ұнату, жақтырмау сезімін білдіреді.	Ойын-сауықтар мен әртүрлі ойындарда ересектермен әрекет етеді. Ересектерді ынтамен тыңдайды және қарапайым тапсырмаларды орындайды.	Жақындарына , құрдастарын а бауырмалдық , тілектестік сезім танытады.	Тұрақты ойын топтарына қосылады және танымдық тақырыптарда құрдастарымен тілдесе алады.	Ересектермен бірге еңбек әрекеттерін орындайды, командада әрекет ете алады. Құрдастарының арасында өзінің орнын, өзінің "Мен" екенін сезінеді. Ересектермен және құрбы-құрдастарымен қарым-қатынас жасағанда адамгершілік нормалары мен ережелерін сақтайды.	Ересектермен және құрдастарымен бірге еңбек ете алады, ортақ мақсат қояды және оның нәтижесін талқылай алады.
3	Адамгершілік нормалары туралы түсінік	Алғашқы эмоцияларын білдіреді. Көмек қажет болғанда дененің қозғалысын және дыбысты қолданады.	Айналасындағылармен қарым-қатынасты реттеу және өзінің қалауын білдіру үшін қажетті сөздерді қолданады.	Қазақстанның астанасын, өзі тұратын қаланың атауын біледі. Халық ауыз әдебиеті шығармалары арқылы ненің "жақсы",	Айналасындағыларға сүйіспеншілік пен қамқорлық танытады. Өзінің әрекеттерін және ертегі кейіпкерлерінің әрекеттерін бағалай алады.	Қазақстан халқының салт-дәстүрлері туралы түсінікке ие.	Отбасылық құндылықтарды сақтайды. Өзінің кіші отанына, туған елінің мәдениетіне сүйіспеншілік және құрмет танытады.

				ненің "жаман" екенін түсінеді.			
<p>*** Ерекше білім беруге қажеттіліктері бар, оның ішінде ақыл-есі кемістігінің жеңіл және баяу дәрежесіндегі балалар үшін күтілетін нәтижелер жеке және арнайы үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес анықталады. Жүктеу</p>							

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 31 қазандағы
№ 604 бұйрығына
2-қосымша

Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 5-бабының 5-1) тармақшасына және 56-бабына сәйкес әзірленді және бастауыш білім беру мазмұнына, оқу жүктемесінің ең жоғарғы көлеміне, білім алушылардың дайындық деңгейіне және оқу мерзіміне қойылатын талаптарды айқындайды.

2. Стандартта Заңға сәйкес терминдер мен анықтамалар қолданылады. Оларға қосымша мынадай терминдер мен олардың анықтамалары енгізілді:

1) бастауыш білім берудің базалық мазмұны – типіне, түріне және меншік нысанына, сондай-ақ оқыту тіліне қарамастан білім беру ұйымдарында оқып білуге міндетті бастауыш білім беру мазмұнының құрамы, құрылымы мен көлемі;

2) бағалау – әзірленген критерийлер негізінде білім алушылардың нақты қол жеткізген оқу нәтижелерін оқудан күтілетін нәтижелермен салыстыру процесі;

3) бағалау критерийлері – білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға негіз болатын нақты өлшеуіштер;

4) білім беру процесінің мониторингі – білім беру ұйымдарындағы білім беру процесін жүзеге асырудың нәтижелері мен жай-күйіндегі өзгерістердің динамикасын жүйелі бақылау, диагностикалау, талдау, бағалау және жай-күйін болжау;

5) білім беру құндылықтары – білім беру мазмұнын айқындау үшін негіз болатын, білім алушының тұлғасын қалыптастыруда жетекші фактор болып табылатын оқу мақсаттарының жүйесін құрудағы бағдарлар;

6) білім беру қызметі – білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін және жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, білім беру субъектілерінің мақсатқа бағытталған, педагогикалық негізделген, дәйекті өзара іс-қимылы барысында жеке адамды оқыту, дамыту және тәрбиелеу міндеттері шешілетін процесс;

7) білім беру саласы – мәнделес оқу пәндерінің жиынтығын қамтитын бастауыш білім берудің базалық мазмұнының құраушы бөлігі;

8) жиынтық бағалау – белгілі бір оқу кезеңін (тоқсан), сондай-ақ оқу бағдарламасына сәйкес бөлімдерді/ортақ тақырыптарды оқып аяқтағаннан кейін өткізілетін бағалау түрі;

9) инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылардың білім алуға тең қол жеткізуі үшін жағдай жасау;

10) оқу жүктемесінің инварианттық компоненті – білім беру ұйымдарының типіне, түріне және меншік нысанына, сондай-ақ оқыту тіліне қарамастан барлық білім алушылар оқып білуге міндетті оқу пәндерін айқындайтын үлгілік оқу жоспарының құрамдас компоненті;

11) оқу жүктемесінің вариативтік компоненті – білім алушылардың білімге деген қажеттіліктеріне сәйкес білім беру ұйымы айқындайтын үлгілік оқу жоспарының құрамдас компоненті;

12) оқытудан күтілетін нәтижелер – оқыту процесі аяқталғанда білім алушының нені біліп, түсініп, көрсете алатынын сипаттайтын құзыреттіліктер жиынтығы, оның ішінде білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері ескеріледі;

13) сабақтан тыс іс-әрекет – білім беру ұйымындағы біртұтас оқу-тәрбие процесінің құраушы бөлігі, үлгілік оқу жоспарында айқындалған оқу жүктемесінен тыс іске асырылатын білім алушылардың бос уақытын ұйымдастыру нысандарының бірі;

14) үлгілік оқу жоспары – оқу пәндерінің (сабақ) тізбесін регламенттейтін және тиісті білім беру деңгейінің оқу жүктемесінің инварианттық және вариативтік компоненттерінің көлемін айқындайтын құжат;

15) формативті бағалау – сыныпта күнделікті жұмыс барысында жүргізілетін бағалау түрі, білім алушылар үлгерімінің ағымдағы көрсеткіші болып табылады, оқыту барысында білім алушылар мен мұғалім арасындағы жедел өзара байланысты, оқушы мен мұғалім арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және білім беру процесін жетілдіруге мүмкіндік береді;

16) элективті курс – білім алушылардың таңдауы бойынша курс, білім алушылардың білім дайындығын кеңейтуге бағытталған оқу жоспарының вариативтік компонентінің құрамдас бөлігі.

3. Стандартты қолдану:

1) оқытудың күтілетін нәтижелері түрінде көрсетілген бастауыш білім берудің мақсаттары жүйесіне қол жеткізу есебінен оқыту мен тәрбиелеудің сапасын арттыруға;

2) қазақ, орыс және шетел тілдерінде білім беру процесін ұйымдастыру үшін қажетті жағдай жасауға;

3) қолданбалы сипаттағы міндеттерді шешу үшін білім алушылардың теориялық білім негіздерін меңгеруі мен алған білімдерін қолдана білуін дамытуды көздейтін бастауыш білім берудің академиялық және практикалық бағыттылығының үйлесімділігіне;

4) білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, оқу пәндері мазмұнының тереңдігі мен күрделілігін қамтамасыз ететін пәндік білім мен дағдыларды кезең-кезеңмен толықтырып отыруға;

5) күнделікті білім беру процесінің мазмұндық негізін айқындайтын білім берудің құндылықтары мен оқытудан күтілетін нәтижелер жүйесінің өзара байланыстылығы мен өзара шарттылығына негізделген оқыту мен тәрбиелеудің бірлігі принципін іске асыруға;

6) балалардың денсаулығын сақтауды қамтамасыз етуге, сондай-ақ білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен қосымша білім беру қызметтерін алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға қолайлы жағдайлар жасауға;

7) орта білім беру ұйымдарының типтері мен түрлерінің әртүрлілігі жағдайында бастауыш білім берудің баламалылығын қамтамасыз етуге;

8) білім беру ұйымдарындағы инновациялық практиканы қолдау мен дамытуға;

9) білім сапасын қамтамасыз ету бойынша білім беру ұйымдарының қызметін объективті бағалауды ұйымдастыруға бағытталған.

4. Жеңіл ақыл-ой кемістігі және орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған білім беру ұйымдарындағы инварианттық компоненттің оқу пәндерінің көлемі мен мазмұны "Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) бекітілген үлгілік оқу жоспарларына және "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) бекітілген үлгілік оқу бағдарламалармен айқындалады.

2-тарау. Оқыту нәтижелеріне бағдарлана отырып, білімнің мазмұнына қойылатын талаптар

1-параграф. Оқыту нәтижелеріне бағдарлана отырып, жаңартылған бастауыш білім беру мазмұнына қойылатын талаптар

5. Бастауыш білім беру мазмұнында:

1) қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік;

2) құрмет;

3) ынтымақтастық;

4) еңбек пен шығармашылық;

5) ашықтық;

6) өмір бойы білім алу базалық құндылықтар болып айқындалған.

6. Бастауыш білім берудің мақсаты мынадай кең ауқымды дағдылар негіздерін меңгерген білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен дамуына қолайлы білім беру кеңістігін жасау болып табылады:

- 1) білімді функционалдықпен және шығармашылықпен қолдана білу;
- 2) сын тұрғысынан ойлау;
- 3) зерттеу жұмыстарын жүргізе білу;
- 4) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана білу;
- 5) коммуникацияның түрлі тәсілдерін, оның ішінде тілдік дағдыларды меңгеру;
- 6) топпен және жеке жұмыс істеу дағдылары.

7. Бастауыш білім берудің мазмұны оқыту нәтижелеріне бағдарланады және мынадай аспектілерді ескере отырып айқындалады:

- 1) заманауи қоғамның динамикалық сұраныстарына сәйкес болуы;
- 2) сын тұрғысынан, шығармашыл және позитивті ойлауды дамыту қажеттілігі;
- 3) оқу пәндері мазмұнының ықпалдасуын күшейте түсудің орындылығы;
- 4) оқытудың, тәрбие мен дамытудың біртұтастығын қамтамасыз ету.

8. Бастауыш білім берудің мазмұны үштілді білім беру саясаты шеңберінде іске асырылады. Үштілді білім берудің мақсаты көптілді тұлғаны – кемінде үш тілді меңгерген, қызметтің алуан түрлі саласында үш тілде диалог жүргізе алатын, өз елінің мәдениетін бағалайтын, басқа елдердің мәдениетін түсінетін және сыйлайтын Қазақстанның азаматын қалыптастыруға негізделеді.

9. Үштілді білім беру іс жүзінде мынадай жолдармен іске асырылады:

1) қазақ, орыс және шетел тілдерінің халықаралық стандарттарға сәйкес деңгейлік меңгерілуін қамтамасыз ету;

2) сабақтан тыс жұмысты қазақ, орыс және шетел тілдерінде ұйымдастыру.

10. "Тіл және әдебиет" білім беру саласының мазмұны оқу пәндерінің аясында жүзеге асырылады:

1) "Сауат ашу", "Қазақ тілі" қазақ тілінде оқытатын сыныптарда, "Русский язык" орыс тілінде оқытатын сыныптарда, оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін сыныптарда "Қазақ тілі", оқыту орыс тілінде жүргізілмейтін сыныптарда "Русский язык", "Әдебиеттік оқу", "Шетел тілі";

2) Қазақстан аумағында жинақы тұратын этностардың тілінде оқытатын білім беру ұйымдарында "Тіл және әдебиет" білім беру саласына осы этностың "Ана тілі" оқу пәні қосымша енеді. Ұйғыр/өзбек/тәжік тілінде оқытатын білім беру ұйымдарына арналған "Ана тілі" оқу пәні үлгілік оқу жоспарының инвариантты компонентіне енеді.

10-1. Қазақ тілінде оқытылатын оқушылар үшін "Әліппе", "Ана тілі" пәндері бойынша әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдерінің міндеттері "Әліппе" оқулығымен 1-жартыжылдықта, әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері "Ана тілі" оқулығымен 2-жартыжылдықта; орыс тілінде оқытылатын оқушылар үшін "Букварь", "Обучение грамоте" пәндері бойынша әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдерінің міндеттері "Букварь" оқулығымен 1-жартыжылдықта, әліппеден кейінгі кезең міндеттері "Обучение грамоте" оқулығымен 2-жартыжылдықта жүзеге асырылады.

Ескерту. 10-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Білім және ғылым министрінің 28.08. 2020 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

11. "Тіл және әдебиет" білім беру саласындағы пәндердің мазмұнында Қазақстанның ұлт мәдениеттерінің бірлігі мен ертүрлілігі, ұлттық сана-сезімнің негізі ретінде мемлекеттік тіл туралы түсініктерін қалыптастыруға, сөйлеу әрекетінің төрт түрі бойынша дағдыларды дамытуға бағытталған коммуникативтік тәсілді қолдану көзделеді. Тілдік пәндердің мазмұны ойын және танымдық іс-әрекеттер арқылы білім алушылардың бойында тілдерді үйренуге деген қызығушылығы мен оң қатынасын дамытуға, сондай-ақ ақпарат алмасу, тілдік материал ретінде мәтінмен жұмыс істей білу, фразалар мен сөз орамдарының мәнін түсіну және оларды нақты жағдайлар кезінде қолдану үшін бастапқы коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруға бағытталған.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

12. Қазақ тілін/орыс тілін/ана тіліноқыту тілі ретінде үйрету білім алушылардың тілдік дағдыларын дамыту, мәтіннің әртүрлі түрлерімен және типтерімен өз бетінше жұмыс істеуге машықтандыру үшін әдеби мәтіндерді пайдалануға негізделген.

13. Екінші тілді (оқыту тіліне байланысты қазақ тілі/орыс тілі) және үшінші тілді (шетел тілі) оқыту тілді деңгейлеп меңгеруге бағдарланған.

14. "Математика және информатика" білім беру саласының мазмұны "Математика", "Цифрлық сауаттылық" оқу пәндерінде іске асырылады.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 05.05.2020 № 182 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15. "Математика және информатика" білім беру саласының мазмұны білім алушыларда қоршаған болмыстың алуан түрлі объектілері мен құбылыстарын сипаттау үшін бастапқы математикалық білімді қалыптастыруға; ауызша және жазбаша есептеу алгоритмдерін игеруге; есептер шығарудың жалпы амалдарын, өлшем және есептеу дағдылары негізінде логикалық пайымдаулар түзе білу машықтарын дамытуға; ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың қарапайым құралдарын қолдану дағдыларын, ақпаратты іздеу, таңдау, жеткізу, объектілер мен процестерді жобалау, кестелермен, схемалармен, графикалармен және диаграммалармен жұмыс істеуде ең қарапайым әдістерді қолдану, интерпретациялау және деректерді беру машықтарын қалыптастыруға бағытталған.

16. "Жаратылыстану" білім беру саласының мазмұны "Жаратылыстану" оқу пәнінде іске асырылады.

17. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұны "Адам – Табиғат" жүйесі шеңберіндегі ғылыми білімнің қарапайым деңгейін қамтамасыз етуі тиіс. Бұл оқу пәні білім алушылардың табиғатты тануға деген қызығушылығын, зерттеу дағдыларын дамытуға, қоршаған ортаны ғылыми тұрғыдан түсініп, көре білуді қалыптастыруға бағытталған. Пәннің мазмұны "қарапайымнан күрделіге қарай, таныстан таныс емеске қарай" принципі бойынша құрастырылған. Жанды және жансыз табиғаттың құбылыстары мен процестерінің өзара байланыстарының себебін ұғыну және түсіну, қоршаған ортаның көптүрлілігі мен күрделілігін саналы аңғару білім алушылардың ой-өрісін кеңейтеді. "Жаратылыстану" оқу пәні – білім берудің кейінгі деңгейлерінде дербес пән ретінде оқылатын "Биология", "Физика", "География", "Химия" оқу пәндерін оқып-меңгеруге жол бастайтын, сондай-ақ білімнің барлық салаларында маңызды орын алатын зерттеу дағдыларының іргетасын қалайды.

18. "Адам және қоғам" білім беру саласының мазмұны "Дүниетану", "Өзін-өзі тану" оқу пәндерінде іске асырылады.

19. "Адам және қоғам" білім беру саласы пәндерінің мазмұны "Адам -Қоғам" жүйесі шеңберінде кіріспе білімді қамтамасыз етуге бағытталған. Пәндердің мазмұны қоғамдық қатынастардың өткені мен бүгінін, олардың өзара байланысын, адамдардың отбасындағы, қоғамдағы өзара қарым-қатынастарын танып-білуге; өз Отаны үшін мақтаныш сезімін қалыптастыруға, отбасындағы, жергілікті, өңірлік, ұлттық және жаһандық қауымдастықтағы өз орнын ұғуға; қазақстандық қоғамның құндылықтары мен жалпыадамзаттық құндылықтарды түсінуге; әр білім алушының өзінің табиғи қабілеттері мен шығармашылық әлеуетінің көзін ашуына; өз халқының және басқа да халықтардың мәдениетіне деген құрмет сезімін дамытуға, өз қылығы үшін жеке басы жауапкершілігін ұғынуына, басқа адамдардың сезімдерін түсінуге және бірге бөлісуге, адам мен қоршаған ортаға деген ізгілік қатынасын тәрбиелеуге бағытталған.

20. "Технология және өнер" білім беру саласының мазмұны "Музыка", "Көркем еңбек" және оқу пәндері арқылы беріледі.

21. "Технология және өнер" білім беру саласы пәндерінің мазмұны қоршаған ортаны біртұтас қабылдауды қалыптастыруға, оны визуалды өнер мен музыка құралдары арқылы тануға; бейнелеу өнерінің, қолөнер мен музыканың адам өміріндегі рөлі туралы алғашқы түсініктерді дамытуға, қазақтың ұлттық сәндік-қолданбалы өнеріне, музыкалық салт-дәстүрі мен әдет-ғұрпына, әлемдегі басқа халықтардың өнеріне құрметпен қарауға тәрбиелеуге; өнердің алуан түріне адам өмірінің көрінісі ретінде адамгершілік-эстетикалық көзқарасын тәрбиелеуге, бастауыш мектеп білім алушыларының көркем және музыкалық-шығармашылық дамуына бағытталған.

22. "Дене шынықтыру" білім беру саласының мазмұны "Дене шынықтыру" оқу пәнінде жүзеге асырылады.

23. "Дене шынықтыру" пәнінің мазмұны физикалық қасиеттерді, жалпы дамыту жаттығуларын өз бетімен орындауға деген қызығушылықты дамытуға; саламатты өмір салты мәдениетін дарытуға; дене шынықтырудың адам өміріндегі рөлі туралы түсініктерді қалыптастыруға, спорт, қазақтың ұлттық спорт түрлері туралы ақпаратты өз бетімен таба білу және оны өзінің денсаулығын нығайту үшін пайдалана білу дағдыларын қалыптастыруға; оқу, ойын және жарыс қызметі жағдайында құрбы-құрдастармен қарым-қатынас жасау мәдениетінің машықтарын қалыптастыруға бағытталған.

24. 1-4-сыныптарда "Өмір қауіпсіздігінің негіздері" оқу курсы міндетті меңгеру қамтамасыз етіледі. Оқу курсының мазмұнын 1-4-сыныптарда "Дүниетану" оқу пәнінің шеңберінде: жылдық оқу жүктемесі 1-3-сыныптарда 6 сағаттан, 4-сыныпта 10 сағаттан бастауыш сынып мұғалімдері іске асырады.

25. "Жолда жүру ережелері" оқу курсының мазмұнын 1-4-сыныптарда әрбір сыныпта 6 сағаттан сынып сағаттары есебінен және сабақтан тыс уақытта сынып жетекшілері жылдық жұмыс жоспарында тақырыптары мен мерзімін көрсете отырып, іске асырады.

26. Білім беру ұйымдары білім беру қызметін алынған лицензияға сәйкес жүзеге асырады және оның қолданыста болу уақытының барлық кезеңінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11716 болып тіркелген) бекітілген білім беру қызметіне қойылған біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесін сақтайды.

2-параграф. Оқыту нәтижелеріне бағдарлана отырып білім мазмұнына қойылатын талаптар

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2-параграф 01.09.2019 дейін қолданыста болды - ҚР Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 № 604 бұйрығымен.

3-тарау. Білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

1-параграф. Жаңартылған бастауыш білім беру мазмұны бойынша білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

40. Бастауыш мектептегі білім алушылардың апталық оқу жүктемесінің ең жоғары көлемі 29 сағаттан аспайды.

41. Білім алушылардың инвариантты және вариативтік компоненттерден тұратын оқу жүктемесінің жалпы көлемі, сондай-ақ сыныптар бойынша апталық және жылдық оқу жүктемесі үлгілік оқу жоспарында белгіленеді.

42. Сыныпты екі топқа бөлу қалалық жалпы білім беретін ұйымдарда сыныптарда білім алушылар саны 24 және одан артық, ауылдық жерлерде білім алушылар саны 20 және одан артық болғанда:

- 1) оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін сыныптарда қазақ тілі бойынша;
- 2) оқыту орыс тілінде жүргізілмейтін сыныптарда орыс тілі бойынша;
- 3) шетел тілі бойынша;
- 4) цифрлық сауаттылық бойынша;

5) өзін-өзі тану бойынша жүзеге асыруға болады.

Тиісті мемлекеттік органдар шектеу іс-шараларын жүзеге асырған, карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған жағдайларда барлық оқу пәндері бойынша сыныпты топтарға бөлу бір сыныпта 15 білім алушыға дейінгі толымдылықпен жүргізіледі.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 28.08. 2020 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

43. Инклюзивті білім беру шеңберінде 42-тармақта көрсетілген пәндер бойынша сыныпты топтарға бөлу әрбір ерекше білім беру қажеттілігі бар балаға сынып толымдылығындағы білім алушылардың жалпы санын үшке кеміту есебінен жүзеге асырылады.

2-параграф. Білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2-параграф 01.09.2019 дейін қолданыста болды – ҚР Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 № 604 бұйрығымен.

4-тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

1-параграф. Жаңартылған бастауыш білім беру мазмұны бойынша білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

54. Білім алушылардың дайындық деңгейі "Тіл және әдебиет", "Математика және информатика", "Жаратылыстану", "Адам және қоғам", "Технология және өнер", "Дене шынықтыру" сияқты бірнеше мәнделес оқу пәндерін біріктіретін әрбір білім беру саласының ерекшеліктері ескеріле отырып жобаланған оқытудан күтілетін нәтижелер арқылы айқындалады.

55. "Тіл және әдебиет" білім беру саласы бойынша бастауыш білім беру аяқталғанда күтілетін нәтижелер.

Қазақ тілі/Орыс тілі/Ана тілі, Әдебиеттік оқу:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушы әңгімелесудің, оқылған немесе тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсінеді және жеткізе алады; сөйлеушінің көзқарасын жеткізу жолдарын айқындайды, қорытындылар жасайды; пікірталастың тақырыбын түсінеді және сөйлеу нормасын сақтай отырып, оны талқылауға қатысады; сөйлеу барысында синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, тура және ауыспалы мағыналы сөздерді саналы түрде қолданады; мәнерліліктің эмоциялық-реңкті құралдарын қолдана отырып, әңгімелеу және сипаттау мәтіндерінің мазмұнын баяндаудың түрлі тәсілдерін пайдаланады; көркем шығармалардың мазмұнын баяндаудың түрлі тәсілдерін қолданады; тыңдағандарына және оқығандарына қатысты пайымдайды, өз ойымен және эмоциясымен бөліседі; логикалық дәйектілікті сақтай отырып, өз көзқарасын дәлелдейді; берілген тақырып пен коммуникативтік нұсқауға сәйкес өзара байланысқан, логикалық тұрғыдан дәйектелген дербес пікір білдіреді; тілдік қатынастың әртүрлі тәсілдерін қолдана отырып, диалогқа қатысады; оқылған, тыңдалған ақпараттың негізінде рухани-адамгершілік құндылықтар туралы түсінікті талдайды;

2) оқылым:

Білім алушы халық ауыз әдебиеті мен балалар әдебиеті туындыларын оқиды, кейіпкерлердің мінез-құлықтарын талдайды және іс-әрекеттеріне баға береді; көркем мәтіндерді көркем емес мәтіндерден ажыратады; көркем шығармалардың негізгі идеялары мен композициясын айқындайды; көркем туындының жанрын айқындайды, өзінің жауабына/таңдауына негіздеме береді; автордың бейнені сомдау үшін қолданған әдеби көркемдеуіш құралдарын айқындайды; жазушының өз кейіпкерлеріне қатынасы туралы қорытынды жасайды; мәтіндерді белгілі бір оқу түрлері мен стратегияларын қолдана отырып оқиды; шығармалардағы оқиғалар барысын болжайды; мәтін түрлерін (сипаттау, әңгімелеу, пайымдау) айқындайды; әңгімелерді/өлеңдерді мәнерлеп оқиды; өлеңді мәнерлеп жатқа оқиды; көркем әдебиет туындыларындағы адамзаттың ортақ құндылықтарын айқындайды;

3) жазылым:

Білім алушы тиісті сөздерді негізді түрде іріктей отырып, әртүрлі типте, жанр мен стильде өз мәтіндерін құрастырып жазады; меңгерген грамматикалық, пунктуациялық және орфографиялық нормаларға сай жазады; жеткізудің түрлі тәсілдерін (суреттер, сызбалар, кескіндер, кестелер) қолдана отырып, мәтіндер жазады; жазудың гигиеналық және каллиграфиялық дағдыларын сақтайды; Қазақстан халқының мәдениетіне, салт-дәстүріне байланысты тақырыптарға өзінің жеке көзқарасын білдіре отырып, шағын мәтіндер құрастырады.

Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін сыныптарда,)/Орыс тілі (оқыту орыс тілінде жүргізілмейтін сыныптарда):

1) тыңдалым:

Білім алушылар қарым-қатынас жасаудың әлеуметтік-тұрмыстық және әлеуметтік-мәдени салалары үшін өзекті аудиовизуалды материалдардың мазмұнын түсінеді; мәтіннің тақырыбын, негізгі идеясын, мәтіндегі басты және қосалқы ақпараттың мағынасын барынша толыққанды, терең және дәл түсіне алады; қарым-қатынас жасау жағдаяттарына, қарым-қатынас орнына және қарым-қатынасқа (коммуникацияға) қатысушыларға қарай сөйлеу стильдерінің қалай өзгеретінін түсінеді; түрлі пікірлерді ескере отырып, оқиғаның/әңгіменің мазмұнын болжайды;

2) айтылым:

Білім алушы алдын ала дайындалған жазбалар мен жоспарды пайдалана отырып, әңгіменің, оқиғаның мазмұнын жеткізеді; оқығаны, естігені жөнінде сұрақтар құрастырады және көзқарасын білдіреді; ұсынылған тақырып пен белгіленген коммуникативтік тапсырма бойынша өзара байланысқан, логикалық жүйеге құрылған хабарламаны құрастырады; қарым-қатынастың әлеуметтік-тұрмыстық және әлеуметтік-мәдени саласында түрлі тілдік жағдаяттарға сай өзінің коммуникативтік ниетін білдіре отырып, диалогқа қатысады;

3) оқылым:

Білім алушы оқу түрлері мен стратегияларын пайдалана отырып, мәтіндерді оқиды; таныс емес сөздері бар мәтіннен негізгі ақпаратты, автордың тұжырымы мен бағасын түсінеді; көркем және көркем емес мәтіндерді ажыратып таниды; алуан түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табады; идеяны, оқиғаларды және кейіпкерлер іс-әрекеттерінің себептерін түсінетінін көрсетеді; сөздіктер мен анықтамалықтарды пайдаланып, таныс емес сөздер мен фразалардың мағынасын анықтайды; қазақ және әлем әдебиетінің көркем туындыларындағы адамзаттың ортақ құндылықтарын айқындайды;

4) жазылым:

Білім алушы тыңдалған мәтіннің, оқылған ақпараттың және көрген оқиғаның (тақырыптар, жекелеген деректер, пікірлер) қысқаша жазбаларын жасайды; орфографиялық, грамматикалық және пунктуациялық нормаларды ескере отырып, баяндау (баяндаусыз) сипатындағы мәтіндерді құрастыру үшін тиісті лексикалық бірліктерді пайдаланады.

Шетел тілі:

1) тыңдалым:

Білім алушы таныс тақырыптар бойынша қысқа әңгімелесулердің негізгі мазмұнын түсінеді, таныс сөздер мен фразалардың айтылуын ажырата алады; түстер мен сандар туралы қысқа сұрақтарды түсінеді; таныс тақырыптар бойынша қысқа әңгімелердің мазмұны мен мәнін болжау үшін мәнмәтіндік тірек сөздерді пайдаланады; баяу және айқын дыбысталып айтылған шағын әңгімелердің жалпы мәнін түсінеді;

2) айтылым:

Білім алушы өзі туралы тіркестер мен сөйлемдер құрастырады, сұрақтар құрастырады; сұрақтарға жауап береді; заттар мен оқиғаларды сипаттағанда негізгі сөздер мен фразаларды дұрыс интонациямен және екпінмен айтады; өзіне не ұнайтынын және не ұнамайтынын айтады;

3) оқылым:

Білім алушы қарапайым иллюстрацияланған сөздікті пайдаланады; тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптағы көлемі шағын көркем және көркем емес мәтіндерді түсінеді; қысқа мәтіндердің негізгі ойын айқындайды; қысқа мәтіндерден нақты және детальді ақпаратты айқындайды;

4) жазылым:

Білім алушы жиі қолданылатын сөздердің жазылуы мен айтылуы арасындағы айырмашылықты білетіндігін көрсете отырып, дұрыс жазады; дауыстап оқығанда жай сөйлемдерді жаза алады; сөйлем соңында тыныс белгілерін дұрыс қояды.

56. "Математика және информатика" білім беру саласы бойынша оқытудың күтілетін нәтижелері.

Бастауыш білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) "цифр", "сан", "координаталық сәуле", "санның үлесі", "жай бөлшек", "аралас сан", "санды өрнек", "әріпті өрнек", "теңдік", "теңсіздік", "бұрыштың градустық өлшемі", "пайыз", "жиын", "симметрия", "ақпарат", "объект", "файл", "папка", "затбелгі", "модель", "компьютер желісі", "Интернет" ұғымдарының мәнін; ондық санау жүйесіндегі разряд бірліктерінің мәндерін; жазық және кеңістік геометриялық фигураларының түрлерін және олардың элементтерін; шаршы және тік төртбұрыш периметрі мен ауданын есептеу формулаларын, бірдей дәрежелі бөлшектерді қосу және азайту принциптерін; операциялық жүйе объектілерінің қызметін; ақпаратты ұсыну түрлері мен өлшем бірліктерін; компьютердің негізгі

құрылғыларын, енгізу мен шығару құрылғыларын; қолданбалы, сервистік бағдарламалардың және операциялық жүйенің мақсатын, компьютерде жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы принциптерін біледі;

2) натурал сандарға, шамаларға және олардың арасындағы байланысқа қатысты арифметикалық амалдардың мәні мен ретін; шамалар арасындағы қарапайым өзара тәуелділікті; жиындардың "қиылысуы" мен "бірігуіне" қатысты операциялардың мағынасын; пайызды бөлшек санмен өрнектеуді, бөлшек сандарды пайызбен өрнектеуді; тұрақты және айнымалы шамалар арасындағы айырмашылықтарды; компьютердің негізгі бөліктерінің қолданылуы, құрылымдарының, операциялық жүйе интерфейсі элементтерінің кіру және шығу құрылғысы; компьютерлік техниканың адам денсаулығына тигізетін әсері; ақпаратты және құрылымдарды зиян келтіретін бағдарламалардан қорғаудың маңыздылығы; ақпараттың авторларға сілтеме жасалған ілеспе қажеттілігін түсінеді;

3) өрнектер жазу үшін, санды өрнектерді түрлендіру үшін, есептер шығару үшін математикалық символдарды, арифметикалық амалдар мен қасиеттерді; натурал сандар мен арифметикалық амалдарды ауызша және жазбаша есептеу амалдарын; шамалардың стандартты және стандартты емес өлшем бірліктерін (ұзындық, аудан, көлем, масса, уақыт); шамаларды өлшеу құралдарын; есеп шарттарын жазудың математикалық тілі мен графикалық модельдерін; теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу алгоритмдерін; периметр мен ауданды есептеу формулаларын (шаршының, тік төртбұрыштың, тікбұрышты үшбұрыштың); жиын элементтері арасындағы қатынастарды көрсету үшін Эйлер-Венн диаграммаларын; санның бөлігін және оның бөлігі бойынша санды табу білігін; ақпаратты жинауға, сақтауға, өңдеуге және жеткізуге арналған ақпараттық-коммуникациялық құралдарды; ақпараттың алуан түрлерімен жұмыс істеуге, модельдер құруға арналған қолданбалы бағдарламаларды; алға қойылған міндеттерді шешу үшін интернет қызметін; компьютерде жұмыс істеу принциптерін қолданады;

4) ауызша және жазбаша санаудың рационалды тәсілдерін; геометриялық фигуралардың ерекшеліктерін; сандық өрнектер мен айнымалысы бар өрнектердің мәндерін салыстыру нәтижесін; әртүрлі шамалар арасындағы тәуелділіктер (сан, баға, құн, жылдамдық, уақыт, арақашықтық, еңбек (жұмыс) өнімділігі, жұмыс ұзақтығы, жұмыс көлемі); заңдылықтарды және тізбектің жетіспейтін элементтерін табуды; күрделі емес комбинаторикалық және логикалық есептерді; есеп шартының сызба, кесте түрлеріндегі жазбасын; санаумен, өлшеумен байланысты деректер мен нәтижелерді; қолданбалы бағдарламалардың мүмкіндіктерін; желіде этикалық және құқықтық нормалардың бұзылу салдарын; мәлімделген талаптарға сәйкес іріктеп, түрлі дереккөздерден алынған ақпаратты талдайды;

5) заттарды олардың белгілері мен кеңістіктегі орналасуына қарай сыныптаушы; шамалар арасындағы тәуелділіктің математикалық моделін; шынайы әлемнің нақты нысандары мен процестерінің бейнелер мен сызбалар түріндегі ең қарапайым модельдерін; ұсынылған мәліметтер немесе математикалық модельдер бойынша есеп құрастырады және оған кері есеп құрайды; берілген заңдылықтар бойынша тізбек құрастырады; практикалық міндеттерді шешу үшін ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданып, объектілер мен жағдаяттардың модельдерін; қолданбалы бағдарламалар мен желілік қызметтердің мүмкіндіктері туралы білімдерін түрлі міндеттерді шешу үшін жинақтайды;

б) өлшем нәтижелерін; сандар, шамалар, геометриялық фигуралар туралы қарапайым тұжырымдардың ақиқаттылығын немесе жалғандығын; графика, кесте, диаграмма түрінде берілген деректерді; модельдің берілген критерийлерге сәйкестігін; қолданбалы бағдарламалар мен желілік қызметтердің түрлі міндеттерді шешуде пайдалану мүмкіндіктерін бағалайды.

57. "Жаратылыстану" білім беру саласы бойынша оқытудың күтілетін нәтижелері.

Бастауыш білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) Күн жүйесінің ғаламшарларын және олардың ерекшеліктерін; Жер мен оның табиғаты туралы, Ғалам туралы негізгі жаратылыстану түсініктерін; ғылыми таным әдістерін: бақылау, эксперимент, тәжірибе; зерттеуді жоспарлау мен жүргізу барысындағы қауіпсіздік техникасы негіздерін; апатты табиғи құбылыстар кезінде әрекет жасау принциптерін; адамның, өсімдіктердің, жануарлар мен саңырауқұлақтардың өмірлік циклдерін; адамның, өсімдіктердің, жануарлар мен саңырауқұлақтардың негізгі органдарының құрылымы мен орналасу ерекшеліктерін және олардың функцияларын; өсімдіктердің, жануарлар мен саңырауқұлақтардың жіктелуін; фотосинтез процесінің негіздерін; жарықтың кейбір қасиеттерін; кейбір физикалық күштерді және олардың пайда болу себептерін; қуаттың кейбір түрлерін; Жер бетінде кеңінен таралған заттектердің құрамы мен қасиеттерін; түрлі денелердің қасиеттерін және олар қолданатын кейбір салаларды; пайдалы қазбалардың негізгі түрлерін және олардың маңызын, Қазақстан Республикасындағы пайдалы қазбалардың негізгі кеніштерін біледі;

2) қоршаған ортаға қамқорлықпен қараудың және Жердегі биоалуантүрлілікті сақтаудың маңыздылығын; жеке бас гигиенасын сақтаудың қажеттілігін; ағзаның қорғану функцияларын; табиғат компоненттерінің тірі ағзалар үшін маңызын; қоршаған ортаға енудің құралы ретіндегі ағзалар ерекшеліктерін; омыртқалы және омыртқасыз жан-жануарлардың қарапайым айырмашылықтарын; табиғат ресурстарын ұтымды пайдаланудың қажеттілігін түсінеді;

3) табиғи объектілерді, процестер мен құбылыстарды зерделеу үшін кейбір зерттеу әдістерін; табиғи объектілерді, құбылыстар мен процестерді өлшеудің стандартты және стандартты емес бірліктерін; табиғи объектілерді, процестер мен құбылыстарды өлшеудің қарапайым құралдарын; жүргізген зерттеулерді түсіндіруге қажет тиісті ғылыми терминологияны; өзі тұрып жатқан жердегі өсімдіктер мен жан-жануарларды жіктеу үшін олардың қарапайым белгілері туралы білімді қолданады;

4) табиғат компоненттері арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды; материалдарды қолдану мүмкіндіктерін айқындау үшін олардың қасиеттерін; белгілі бір аумақтың жануарлар мен өсімдіктер әлемін; алуан түрлі өмір сүру орталарының ұқсастығы мен айырмашылығын; өз зерттеулеріндегі және түрлі дереккөздерден алынған материалдарды талдайды;

5) тірі және өлі табиғаттың объектілері мен құбылыстарына зерттеу жүргізуді жоспарлау және өткізу үшін алынған білімі мен дағдыларын; сурет, сызба, графиктер, диаграммалар, кестелер түріндегі ақпараттық материалдарды; қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне қатысты идеяларды; микро- және макроәлемнің объектілері, құбылыстары мен процестерінің имитациялық және географиялық үлгілерін жинақтайды;

6) табиғи объектілердің, құбылыстар мен процестердің даму факторлары мен жағдайын; адамның әрекеті мен қоршаған ортаның жағдайына ғылыми-техникалық прогрестің салдары; ғылыми-техникалық прогрестің адамның тіршілік әрекетіне әсері; жасалған болжамға өз зерттеулерінен алынған нәтижелердің сәйкестігін бағалайды.

58. "Адам және қоғам" білім беру саласы бойынша оқытудың күтілетін нәтижелері.

Бастауыш білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) білім алушының күнделікті өмірі өтетін отбасының, мектеп қоғамдастығының құрылымын, құрамы мен функциясын; адамның ең негізгі әлеуметтік функцияларын; "адам – қоғам" өзара байланысы туралы бастапқы мәліметтерді; "қауіпсіздік", "денсаулық" ұғымдары және олардың басты белгілерін; жеке тұлғаның, отбасының, қауымдастықтардың және тұтас қоғамның ерекшеліктерін және олардың адам өміріндегі маңызы мен атқаратын рөлін; тұтыну тауарларының негізгі түрлерін және олардың құрамын; Қазақстанның тарихы мен географиясы туралы жалпы мәліметті; Қазақстан халқы мен Қазақстан халықтарының негізгі дәстүрлері мен фольклорын; Қазақстанның әлемдегі орны мен рөлін; Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін; жалпыадамзаттық құндылықтарды; оң және достық қарым-қатынас жасау принциптерін, этикет принциптерін, мектеп оқушысының құқықтары мен міндеттерін, саламатты өмір салтының принциптерін біледі;

2) өзінің Қазақстанның жас азаматы ретіндегі азаматтық болмысын және белгілі бір ұлтқа қатыстылығын; отбасының, туған жері мен Атамекенінің құндылығын; көпұлтты қазақстандық қоғамның құндылығын; Қазақстанның Мемлекеттік рәміздерінің маңызын; қоғамдағы адамның адамгершілік мінез-құлық нормаларын; өз өмірінің мектеп өмірімен, ауыл, қала, ел өмірімен тығыз байланыста екендігін; қоғамға қызмет етудің маңыздылығын; әртүрлі елді мекен түрлерінің функционалдық және құрылымдық ерекшеліктерін; өз ойы мен сөзінің, іс-әрекетінің бір жерден шығуының маңыздылығын, олар үшін өз жауапкершілігін; ұлттық салт-дәстүрлердің мәнін; адам өміріндегі және қоғам дамуындағы саяхаттардың рөлін; адамның өзін тануы мен өзін дамытудың маңыздылығын; "еңбек", "өзара түсіністік", "өмірге қуанышпен қарау", "қиындыққа мойымау", "мейірімділік", "жомарттық", "кеңпейілділік", "патриоттық", "шығармашылық" ұғымдарының мазмұнын және маңыздылығын; саламатты өмір салтын ұстануы керектігін; табиғаттың өмірлік қуат көзі ретіндегі мәнін; табиғатқа қамқорлық көрсетудің маңызын түсінеді;

3) таным әдістерін қоғамдық процестер мен құбылыстарды зерттеу үшін, оқу тапсырмалары мен шығармашылық, танымдық, зерттеу, жобалау сипатындағы жұмыстарды орындау үшін; қарапайым қаржылық қарым-қатынастардағы жеке басының тәжірибесі мен білімін; салауатты өмір салты туралы, жеке бас гигиенасы туралы, тамақтану және күн тәртібі туралы білімін; дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету туралы қарапайым білімін; қоршаған ортаға бейімделудегі өзінің жеке және қоғам тәжірибесін; отбасында және ұжымда өзара оң және достық қарым-қатынасты сақтау мақсатындағы қатынас принциптерін қолданады;

4) Қазақстанның әлемдегі орнын; қазақ халқының және елде тұрып жатқан басқа да ұлт өкілдерінің мәдени және салт-дәстүрлерінің ортақ және ерекше белгілерін; жеке тұлғаның, отбасының, мектеп қауымдастығының даму факторларын; адам өміріндегі негізгі ресурстардың мәнін; денсаулық пен қауіпсіздік факторларын; адамның көңіл-күйінің, сезімі мен адамдар іс-әрекетінің көрінісі, олардың себеп-салдарын; өзіндік эмоционалдық күйін талдайды;

5) қоғамдық құбылыстар мен процестерді жүйелеу және топтастыру үшін білімі мен дағдыларын; қоғамның кейбір өзекті проблемаларын айқындау үшін білімі мен дағдыларын; кеңістікте (орын), уақытта (хронологияда), әлеуметтік ортада (қоғамда) бағдарлану үшін жеке шешімдерін; отбасылық, тұлғааралық және қоғамдық салаларда коммуникация модельдерін; өмір қауіпсіздігі, саяхатты ұйымдастыру бойынша өз жобаларын, өзіндік рухани-адамгершілік дамуы бойынша шешімдерін жинақтайды;

6) адамгершілік нормасы тұрғысынан өзінің мінез-құлқы мен айналадағы адамдардың істерін; отбасының, қоғамның, мемлекеттің әрбір адам өміріндегі маңыздылығын; заманауи өмірдегі дәстүр мен фольклордың рөлін; тұтыну заттарының маңыздылығы мен құны бойынша құндылығын; сабақта өз жұмысына қанағаттану дәрежесін; тұлғааралық, қоғамдық және қаржы-экономикалық қарым-қатынас саласында өзінің ілгерілеу деңгейін, өзінің эмоциялық және физикалық қалпын; адамдардың тәртібін жалпы қабылданған адамгершілік нормалары тұрғысынан бағалайды.

59. "Технология және өнер" білім беру саласы бойынша оқытудың күтілетін нәтижелері.

Бастауыш білімді аяқтағанда білім алушылар:

1) өнердің негізгі түрлері мен жанрларын; сызықтардың және формалардың негізгі түрлерін; негізгі және қосымша түстерді; сурет салуға және сәндік-көркем жұмыстарға керекті негізгі материалдар мен құралдарды; өнердің әр алуан түрлерінде жұмыс істеудің негізгі техникалары мен әдістерін; әлемдік және отандық өнер қайраткерлері туындыларының үздік үлгілерін; шығармашылық идеяларды берудің көркем әдіс-тәсілдерін; музыкалық сауаттылық негіздерін; әнді орындау және музыка тыңдау принциптерін; қазақтың дәстүрлі музыкасының негізгі түрлерін, жанрларын және стильдерін; халық аспаптар оркестрі мен симфониялық оркестердің музыкалық аспаптарының атаулары мен жіктеуішін; хор мен оркестр түрлерін;

қазақтың дәстүрлі және классикалық музыкасының үздік үлгілері мен танымал орындаушыларын; Қазақстан композиторларының музыкасын және әлем халықтарының музыкасын; қарапайым компьютерлік музыкалық бағдарламаларды біледі;

2) өнердің өмірмен байланысын; орындау техникасының өнердің түрімен, стилімен, жанрымен байланысын; Қазақстанның сәндік-көркем өнеріндегі ұлттық салт-дәстүрлердің ерекшеліктері мен маңызын; қазақ халқының және басқа да әлем халықтарының мәдениетіндегі өнер туындыларының маңызын; музыканың адам өміріндегі маңызын; музыканың басқа өнер түрлерімен байланысын; қазақ халқы мен әлемнің басқа халықтарының мәдениетін көрсететін дәстүрлі музыканы; халықтық музыканың композиторлар музыкасы үшін негіз қалаушы рөлін түсінеді;

3) заттарды бейнелеудегі композиция заңдарын; өнердің мәнерлілік құралдарын; идеяларды дамыту үшін әртүрлі ақпарат көздерін және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды; шығармашылық жұмыс жасау үшін әртүрлі көркем материалдарды, құралдарды және техникаларды; шығармашылық жұмысты жасау үшін өнердің түрлері, стилдері мен жанрлары туралы білімді; қауіпсіздік техникасының ережелерін; жеке және ансамбльде, хорда/оркестрде ән айтуда, музыкалық аспаптарда ойнауда сезімді, көңіл-күйді жеткізу үшін, қарапайым шығармаларды, импровизацияларды, шығармашылық жобаларды, оның ішінде компьютерлік музыкалық бағдарламаларды пайдалана отырып жасау үшін музыкалық сауаттылық негіздерін; музыкалық құбылыстарды, қоршаған өмірдің құбылыстарын дыбыс тілі арқылы түсіндіргенде музыканың түрлері, стилдері және жанрлары туралы білімді қолданады;

4) өзінің қызметін жоспарлау үшін әртүрлі дереккөздерінен алынған ақпаратты; қазақ халқының және әлемнің басқа да халықтары өнерінің стильдері мен жанрларын; өнер туындыларын жасау үшін қолданылған материалдар мен техникаларды; эксперименталдық, зерттеу жұмыстарын жүргізуде көркем материалдар мен аспаптардың қасиеті мен сапасын; өзінің шығармашылық қызметінің процесі мен нәтижелерін; адам өміріндегі музыканың рөлі мен мәнін; дәстүрлі қазақ музыкасы мен әлем халықтары музыкасының ұқсастығы мен айырмашылығын, сондай-ақ мазмұнын; халық және симфониялық оркестрлердің музыкалық аспаптарының ерекшеліктерін; жеке музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау және импровизациялау үшін әртүрлі дыбыстар мен дыбыс әсерлерін талдайды;

5) шығармашылық жұмыстарды жасау үшін тәсілдер мен техникаларды, материалдың қасиеті мен мүмкіндіктерін; идеяны дамыту үшін түрлі дереккөздерден алынған ақпаратты, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып алынған ақпаратты; шығармашылық жобаларды орындау және идеяларды, оның ішінде музыкалық компьютерлік бағдарламаларды пайдалана отырып іске асыру үшін білімдерді, дағдыларды, ақпаратты, шығармашылық жұмысты әзірлеу үшін өнердің әртүрлі элементтерін синтездейді;

6) көркем және музыкалық жұмыстардың негізгі мақсатын, образдары мен идеяларын; шығармашылық жұмыстарды жасау үшін мәнерлілік құралдары мен материалдың қасиетін; көркем еңбек бойынша жеке/ұжымдық орындалған жұмыстарды; үйренетін

музыканың адамгершілік-эстетикалық жағын, алынған шығармашылық қызмет нәтижесін, музыка мен көркем шығармашылықтың өмірдегі рөлін бағалайды.

60. "Дене шынықтыру" білім беру саласы бойынша оқытудың күтілетін нәтижелері.

Бастауыш білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) ағзаның дамуына ықпал ететін негізгі дене шынықтыру жаттығуларын, оларды орындаудың принциптері мен техникасын; дене шынықтыру жаттығуларын орындау барысындағы техникалық қауіпсіздік принциптерін; сергіту жаттығулары мен ширатып шынықтыру жаттығуларын орындау принциптерін; дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы өзгерістерді бақылау тәсілдерін; дене даярлығын жақсарту үшін дене бөліктері мен бұлшық еттерді дамыту әдістерін біледі;

2) дене шынықтырудың денсаулықты нығайтудағы маңызын; дене шынықтыру мен спорттың елдің дамуындағы және сол үшін мақтанш сезімін қалыптастырудағы рөлін; орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін; түрлі физикалық жүктемелердің талап етілетін қарқындылығына қол жеткізу қажеттілігін; дене, психикалық және эмоциялық саламаттылықты сақтау мен қолдаудың маңызын; түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде туындайтын тәуекелдерді түсінеді;

3) келісілген мақсаттарға қол жеткізу үшін өзіндік/бірлескен жұмысты орындау дағдыларын; кешенді дене жаттығуларын орындау кезінде қолданылатын композициялық амалдар мен ережелер туралы білімін; уақытты, кеңістікті, дағды мен қозғалыс координацияларын түсінетінін көрсете отырып, дене жаттығуларын орындаудың дұрыс бірізділігін; дене дамуындағы кемістіктерді және денсаулық үшін ықтимал тәуекелдерді жоятын арнайы жаттығуларды; дұрыс тамақтану мен қозғалу режимінің негізгі принциптерін қолданады;

4) болашақ оқуды және мінез-құлқын басқару үшін топта дене шынықтыру жаттығуларын орындаудағы өзінің жетістіктері мен тәжірибесін; дене шынықтырудың әр түріндегі жеке қабілеттерін және сенімділігін жақсарту; ортақ мақсатқа қол жеткізудегі ынтымақтастық және әділ жарыс жағдаяттарын талдайды;

5) қозғалыс түрлерінен тұратын белгілі бір қозғалыстар комбинацияларын, сондай-ақ түрлі спорт тактикаларын пайдалана отырып стратегияларды; дене шынықтырудың алуан түрлі жағдаяттарына бейімделу үшін білім мен дағдыларды жинақтайды;

6) әртүрлі физикалық жүктемелерді орындау кезінде туындайтын қиындықтар мен тәуекелдерді; өзінің және өзгелердің физикалық мүмкіндіктерін; мектепшілік және мектептен тыс спорттық іс-шараларға қатысу үшін өзінің мүмкіндіктерін бағалайды.

61. Білім алушыларға үй тапсырмалары олардың орындау мүмкіндіктері ескеріле отырып беріледі, 2-сыныпта 50 минуттан, ал 3-4-сыныптарда 1 сағат 10 минуттан (астрономиялық сағатта) аспайды.

62. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау білім алушылардың білімдерін бағалау критерийлерін пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Бағалау критерийлері ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін де ескере отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейін өлшеу үшін пайдаланылады.

63. Бағалау нақты бөлім/ортақ тақырып бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін қадағалау негізінде әрбір оқу пәні бойынша оқу бағдарламасында көрсетілген оқу мақсаттары жүйесіне сәйкес жүзеге асырылады.

64. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау формативті және жиынтық бағалау нысанында жүзеге асырылады.

65. Бастауыш білім беру деңгейінде бағалау 2-сыныптан бастап формативті және жиынтық бағалауды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

Ескерту. 65-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Білім және ғылым министрінің 28.08. 2020 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

66. Бастауыш білім берудің оқу бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау тәртібін білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайды.

67. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың білім алуы үшін, даму бұзушылықтарын түзету және әлеуметтік бейімделуі үшін жағдай жасалады.

2-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2-параграф 01.09.2019 дейін қолданыста болды – ҚР Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 № 604 бұйрығымен.

5-тарау. Оқу мерзіміне қойылатын талаптар

73. Бастауыш білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын меңгеру мерзімі – төрт жыл.

74. Оқу жылының ұзақтығы 1-сыныпта – 33 оқу аптасын, 2-4-сыныптарда 34 оқу аптасын құрайды.

75. Оқу жылындағы каникул уақытының ұзақтығы кемінде 30 күнді құрайды.

76. Каникулдар оқу жылында үш рет – күзде, қыста және көктемде беріледі. 1-сыныптың білім алушылары үшін үшінші тоқсанда ұзақтығы бір апта болатын қосымша каникул уақыты беріледі.

Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования всех уровней образования

Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 октября 2018 года № 604. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 1 ноября 2018 года № 17669.

- [Текст](#)
- Официальная публикация
- [Информация](#)
- [История изменений](#)
- [Ссылки](#)
- [Скачать](#)
- Прочее

Примечание РЦПИ!

Порядок введения в действие настоящего приказа см. [п. 4](#).

В соответствии с [подпунктом 5-1\)](#) статьи 5 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года "Об образовании"

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Утвердить:

- 1) Государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения согласно [приложению 1](#) к настоящему приказу;
- 2) Государственный общеобязательный стандарт начального образования согласно [приложению 2](#) к настоящему приказу;
- 3) Государственный общеобязательный стандарт основного среднего образования согласно [приложению 3](#) к настоящему приказу;
- 4) Государственный общеобязательный стандарт общего среднего образования согласно [приложению 4](#) к настоящему приказу;
- 5) Государственный общеобязательный стандарт технического и профессионального образования согласно [приложению 5](#) к настоящему приказу;

6) Государственный общеобязательный стандарт послесреднего образования согласно [приложению 6](#) к настоящему приказу;

7) Государственный общеобязательный стандарт высшего образования согласно [приложению 7](#) к настоящему приказу;

8) Государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования согласно [приложению 8](#) к настоящему приказу.

2. Департаменту технического и профессионального образования Министерства образования и науки Республики Казахстан в установленном законодательством порядке обеспечить :

1) государственную регистрацию настоящего приказа в Министерстве юстиции Республики Казахстан;

2) в течении десяти календарных дней со дня государственной регистрации настоящего приказа направление его копии в бумажном и электронном виде на казахском и русском языках в Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения "Республиканский центр правовой информации" для официального опубликования и включения в Эталонный контрольный банк нормативных правовых актов Республики Казахстан;

3) размещение настоящего приказа на интернет-ресурсе Министерства образования и науки Республики Казахстан;

4) в течении десяти рабочих дней после государственной регистрации настоящего приказа в Министерстве юстиции Республики Казахстан представление в Департаменте юридической службы Министерства образования и науки Республики Казахстан сведений об исполнении мероприятий, предусмотренных подпунктами 1), 2) и 3) настоящего пункта.

3. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на вице-министра образования и науки Республики Казахстан Аймагамбетова А.К.

4. Настоящий приказ вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования, за исключением:

1) [подпункта 6\)](#) пункта 10 Государственного общеобязательного стандарта дошкольного воспитания и обучения и строки, порядковый номер 9, раздела "Коммуникативно-языковые навыки" [приложения 2](#) к Государственному общеобязательному стандарту дошкольного воспитания и обучения, которые вводятся в действие с 1 сентября 2020 года;

2) [пунктов 20](#) и [22](#) Государственного общеобязательного стандарта дошкольного воспитания и обучения, которые вводятся в действие с 1 сентября 2019 года;

3) [параграфа 1](#) главы 2, [параграфа 1](#) главы 3 и [параграфа 1](#) главы 4 Государственного общеобязательного стандарта начального образования, которые вводятся в действие с 1 сентября 2019 года для 4 классов;

4) параграфа 1 главы 2, параграфа 1 главы 3 и параграфа 1 главы 4 Государственного общеобязательного стандарта основного среднего образования, которые вводятся в действие с 1 сентября 2019 года для 9 классов;

5) параграфа 1 главы 2, параграфа 1 главы 3 и параграфа 1 главы 4 Государственного общеобязательного стандарта общего среднего образования, которые вводятся в действие с 1 сентября 2019 года для 10 классов и с сентября 2020 года для 11 классов.

При этом пункты 19 и 21 Государственного общеобязательного стандарта дошкольного воспитания и обучения, параграф 2 главы 2, параграф 2 главы 3 и параграф 2 главы 4 Государственного общеобязательного стандарта начального образования, параграф 2 главы 2, параграф 2 главы 3 и параграф 2 главы 4 Государственного общеобязательного стандарта основного среднего образования действует до 1 сентября 2019 года, параграф 2 главы 2, параграф 2 главы 3 и параграф 2 главы 4 Государственного общеобязательного стандарта общего среднего образования действует до 1 сентября 2020 года.

*Министр образования и науки
Республики Казахстан*

Е. Сагадиев

Приложение 1
к приказу Министра образования
и науки Республики Казахстан
от 31 октября 2018 года № 604

Государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения

Глава 1. Общие положения

1. Настоящий Государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения (далее – стандарт) разработан в соответствии с подпунктом 5-1) статьи 5, статьи 56 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года "Об образовании" и определяет требования к:

- 1) содержанию дошкольного воспитания и обучения с ориентиром на результаты обучения;
- 2) максимальному объему учебной нагрузки воспитанников;
- 3) уровню подготовки воспитанников;
- 4) сроку обучения.

2. В настоящем стандарте применяются следующие термины и их определения:

- 1) родительские навыки – навыки, необходимые для удовлетворения физических, интеллектуальных и эмоциональных потребностей ребенка, обеспечения его социального развития, формирования соответствующего поведения;
- 2) социализация – процесс вхождения ребенка в социальную среду через овладение знаниями, умениями и навыками, нормами, правилами, необходимыми для полноценной жизни в обществе;
- 3) социальные навыки – способы и приемы социального взаимодействия, которыми ребенок овладевает в дошкольном возрасте;
- 4) интеграция – процесс установления связи между структурными компонентами содержания;
- 5) раннее развитие – осуществление комплекса мер, направленных на физическое, интеллектуальное и эмоциональное и развитие ребенка от рождения до трех лет;
- 6) предметно-пространственная развивающая среда – система условий, обеспечивающая личностное, интеллектуальное, социальное и эмоциональное развитие ребенка дошкольного возраста;
- 7) инклюзивное образование – процесс, обеспечивающий равный доступ к воспитанию и обучению всех воспитанников с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей;
- 8) режим дня – рациональное распределение времени и правильная взаимоследовательность различных видов детской деятельности и отдыха в течение суток, способствующие нормальному развитию ребенка и укреплению его здоровья;
- 9) уход – организация присмотра, питания, санитарно-гигиенических, оздоровительных процедур для детей раннего возраста;
- 10) результат обучения – показатель уровня развития ребенка;
- 11) навыки самообучения – навыки, накопленные ребенком самостоятельно и под руководством взрослых для познания окружающей среды и успешной подготовки к обучению в школе;
- 12) типовая учебная программа – программа, определяющая содержание и объем знаний, умений, навыков и компетенций, подлежащих освоению по каждой организованной учебной деятельности;

13) типовой учебный план – документ, регламентирующий перечень, объем, продолжительность организованной учебной деятельности в неделю по возрастным группам;

14) организованная учебная деятельность – совместная деятельность педагога и воспитанников, направленная на усвоение знаний, приобретение умений и навыков;

15) индивидуальный учебный план – учебный план, составленный воспитателем и/или специалистами службы психолого-педагогического сопровождения на основе Типового учебного плана с учетом его индивидуальных возможностей и потребностей;

16) индивидуальная учебная программа – учебная программа, составленная воспитателем и/или специалистами службы психолого-педагогического сопровождения на основе Типовой учебной программы с учетом его индивидуальных возможностей и потребностей;

17) дети с особыми образовательными потребности – дети, которые испытывают постоянные или временные трудности в получении образования, обусловленные здоровьем, нуждающиеся в специальных, общеобразовательных учебных программах и образовательных программах дополнительного образования.

Сноска. Пункт 2 с изменением, внесенным приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

3. В дошкольных организациях и предшкольных классах предусматривается воспитание и обучение детей с особыми образовательными потребностями в количестве не более трех человек на каждую группу. При наличии в группе детей с особыми образовательными потребностями комплектование группы осуществляется в соотношении три воспитанника на одного ребенка с особыми образовательными потребностями.

Сноска. Пункт 3 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Глава 2. Требования к содержанию дошкольного воспитания и обучения с ориентиром на результаты обучения

4. Дошкольные организации и предшкольные классы организаций среднего образования Республики Казахстан осуществляют образовательную деятельность в соответствии с:

1) типовыми учебными планами дошкольного воспитания и обучения утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 20 декабря 2012 года № 557 "Об утверждении типовых учебных планов дошкольного воспитания и обучения Республики Казахстан" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 8275) (далее – типовые учебные планы);

2) типовой учебной программой дошкольного воспитания и обучения, утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 августа 2016 года № 499 "Об утверждении типовой учебной программы дошкольного воспитания и обучения" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 14235) (далее – типовая учебная программа).

5. Содержание типовой учебной программы направлено на:

- 1) достижение цели и задач, представленных в виде ожидаемых результатов обучения;
- 2) формирование двигательных, коммуникативных, познавательных, творческих, социальных знаний, умений и навыков, навыков самообучения, в том числе у детей раннего возраста;
- 3) создание психолого-педагогических условий воспитания и обучения;
- 4) создание равных стартовых возможностей для обучения воспитанников дошкольного возраста в организациях начального образования;
- 5) обеспечение принципов преемственности и непрерывности с учетом обучающих, развивающих и воспитательных задач между дошкольным воспитанием и обучением и начальным образованием;
- 6) подготовку к учебной деятельности с учетом индивидуальных и возрастных особенностей воспитанников;
- 7) формирование социально-личностных качеств, направленных на развитие креативности, коммуникабельности, критического мышления и умений взаимодействовать в команде."
- 8) формирование духовно-нравственных навыков, основанных на национальных традициях и общечеловеческих ценностях, в рамках реализации программы "Рухани жаңғыру".

Сноска. Пункт 5 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

6. При обучении детей с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования разрабатывается индивидуальный учебный план и индивидуальная программа с учетом особенностей ребенка.

7. Результаты обучения, как показатели, обеспечивают мониторинг развития ребенка и являются основой планирования его индивидуального развития.

8. Содержание дошкольного воспитания и обучения основано на образовательных областях: "Здоровье", "Коммуникация", "Познание", "Творчество", "Социум" и реализуется путем их интеграции через организацию различных видов деятельности.

9. Образовательная область "Здоровье".

Целью образовательной области "Здоровье" является воспитание здорового, физически развитого ребенка, формирование у воспитанников сознательного отношения к своему здоровью.

Образовательная область "Здоровье" включает оказание содействия родителям в приобретении навыков по уходу и развитию детей с раннего возраста; формирование у воспитанников культурно-гигиенических навыков, двигательного опыта через освоение основных движений; развитие физических качеств и потребности в двигательной активности; проведение различных национальных подвижных игр, игр соревновательного характера в командах; выполнение спортивных упражнений; знакомство с элементами спортивных игр; развитие творческих способностей и навыков взаимодействия в команде.

Содержание образовательной области "Здоровье" направлено на охрану и укрепление здоровья ребенка; формирование навыков безопасного поведения в быту, на улице, в условиях природы, чрезвычайных ситуациях; обогащение двигательного опыта воспитанников через совершенствование основных движений с использованием творческих, познавательных и речевых способностей.

Для детей с нарушением интеллекта (легкой и умеренной степенью умственной отсталости) воспитание и обучение предполагает формирование общедвигательных умений, навыков ходьбы и бега, координации движений, простейших навыков использования гигиенического и физкультурного оборудования, вызывание эмоционального отклика и желания участвовать в играх, выполнение действия по инструкции.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Здоровье" включает:

1) физическую культуру (адаптивная физическая культура для воспитанников с особыми образовательными потребностями);

2) основы безопасного поведения.

Сноска. Пункт 9 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 № 182 (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

10. Образовательная область "Коммуникация".

Целью образовательной области "Коммуникация" является формирование устной речи, овладение навыками общения в различных жизненных ситуациях, формирование предпосылок чтения и письма.

Образовательная область "Коммуникация" включает развитие устной и связной речи воспитанников в различных видах детской деятельности через знакомство с культурой, обычаями и традициями народа Казахстана, выразительное чтение и пересказывание, воспитание звуковой культуры речи, обогащение активного словаря, овладение нормами речи, обучение государственному и русскому языкам.

Содержание образовательной области "Коммуникация" направлено на развитие коммуникативных умений и навыков, развитие устной речи в различных видах детской деятельности, обогащение словарного запаса, интереса к детской литературе.

Для детей с нарушением интеллекта (легкой и умеренной степенью умственной отсталости) воспитание и обучение включает формирование вербальных и невербальных навыков коммуникации, создание речевой среды, пробуждение речевой активности, интереса к окружающему миру, способности участвовать в различных формах коммуникативной деятельности.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Коммуникация" включает:

1) развитие речи;

2) художественную литературу;

3) основы грамоты;

4) казахский язык (в группах с русским языком обучения), русский язык (в группах с казахским языком обучения);

Сноска. Пункт 10 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

11. Образовательная область "Познание".

Целью образовательной области "Познание" является развитие личности дошкольника для овладения элементарными навыками познавательной деятельности, умение работать в команде для взаимодействия с окружающим миром.

Образовательная область "Познание" включает формирование навыков количественного счета, представлений о геометрических фигурах и формах, ориентировку в пространстве и времени; конструирование из строительного, природного, бросового материалов и деталей конструктора; расширение знаний о предметах и явлениях живой и неживой природы; развитие креативного мышления.

Для детей с нарушением интеллекта (легкой и умеренной степенью умственной отсталости) воспитание и обучение направлено на формирование навыков полисенсорного восприятия и ориентировки в пространстве, дифференциацию поступающей сенсорной информации, накопление чувственного опыта, овладение предметными действиями и активизацию мыслительных процессов, формирование элементарных математических представлений.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Познание" включает:

- 1) сенсорику (в группах ясельного возраста - 1-3 года), основы математики (в группах дошкольного возраста - 3-6 лет);
- 2) конструирование;
- 3) естествознание.

Сноска. Пункт 11 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

12. Образовательная область "Творчество".

Целью образовательной области "Творчество" является формирование творческой личности, развитие творческих способностей, эмоционально-чувственной сферы, воображения, мышления, художественного вкуса, воспитание патриотизма через приобщение к национальному изобразительному искусству.

Образовательная область "Творчество" включает рисование, лепку, аппликацию, формирование умений и навыков восприятия и понимания произведений искусства, умение работать в команде, эстетического отношения к окружающему миру; представлений о видах искусства, реализацию самостоятельной творческой деятельности воспитанников.

Для детей с нарушением интеллекта (легкой и умеренной степенью умственной отсталости) воспитание и обучение включает формирование образов реального мира в процессе творческой деятельности, уточнение, конкретизация и обобщение предметных представлений.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Творчество" включает:

- 1) рисование;
- 2) лепку;
- 3) аппликацию;
- 4) музыку."

13. Образовательная область "Социум".

Целью образовательной области "Социум" является позитивная социализация воспитанников раннего и дошкольного возраста, приобщение их к социокультурным нормам, традициям семьи, общества и государства, формирование духовно-нравственных ценностей.

Образовательная область "Социум" включает в себя приобретение социальных навыков и навыков самообучения; усвоение нравственных норм поведения в обществе, а также общечеловеческих ценностей; умение ребенка общаться со сверстниками и взрослыми; воспитание самостоятельности; формирование уважительного отношения к окружающим людям, чувства принадлежности к своей семье, эмоциональной отзывчивости, сопереживания; знание и уважение истории и культуры

казахского народа, а также других народов, расширение представлений о родной земле; формирование интереса к различным видам труда и людям разных профессий.

Формирование у воспитанников раннего возраста социальных навыков и навыков самообучения в семье и дошкольных организациях направлены на охрану жизни и укрепление здоровья, развитие социально-бытовых и социально-коммуникативных умений и навыков: культурно-гигиенических умений и навыков, правил поведения, приобщение их к дисциплине и режиму дня, развитие когнитивных функций (умение видеть трудности, возникшие перед ним; заметить изменения настроения, эмоционального состояния); воспитание этических норм, являющихся основой построения межличностных отношений, создание в семье и дошкольных организациях атмосферы доброты, внимания, заботы и взаимопомощи, комфортную социализацию личности, накопление опыта эмоционально-нравственных отношений, обеспечение преемственности традиций в воспитании в различных видах детской деятельности, воспитание любви к родному краю, своей стране, интерес к ее истории.

Для детей с нарушением интеллекта (легкой и умеренной степенью умственной отсталости) воспитание и обучение направлено на формирование навыков самообслуживания по удовлетворению органических нужд, поведения и отношения в социуме, включение в социальное и бытовое окружение, вооружение разнообразными социокультурными навыками.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Социум" включает:

- 1) самопознание;
- 2) ознакомление с окружающим миром.

Сноска. Пункт 13 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

13. Образовательная область "Социум".

Целью образовательной области "Социум" является позитивная социализация воспитанников раннего и дошкольного возраста, приобщение их к социокультурным нормам, традициям семьи, общества и государства.

Образовательная область "Социум" включает в себя приобретение социальных навыков и навыков самообучения; усвоение нравственных норм поведения в обществе, а также общечеловеческих ценностей; умение ребенка общаться со сверстниками и взрослыми; воспитание самостоятельности; формирование уважительного отношения к окружающим людям, чувства принадлежности к своей семье, эмоциональной отзывчивости, сопереживания; знание и уважение истории и культуры

казахского народа, а также других народов, расширение представлений о родной земле; формирование интереса к различным видам труда и людям разных профессий.

Формирование у воспитанников раннего возраста социальных навыков и навыков самообучения в семье и дошкольных организациях направлены на охрану жизни и укрепление здоровья, развитие социально-бытовых и социально-коммуникативных умений и навыков: культурно-гигиенических умений и навыков, правил поведения, приобщение их к дисциплине и режиму дня, развитие когнитивных функций (умение видеть возникшие перед ним трудности; заметить изменения настроения, эмоционального состояния); воспитание этических норм, являющихся основой построения межличностных отношений, создание в семье и дошкольных организациях атмосферы доброты, внимания, заботы и взаимопомощи, комфортную социализацию личности, накопление опыта эмоционально-нравственных отношений, обеспечение преемственности традиций в воспитании в различных видах детской деятельности.

Организованная учебная деятельность образовательной области "Социум" включает:

1) самопознание;

2) ознакомление с окружающим миром;

3) исключен приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Сноска. Пункт 13 с изменением, внесенным приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Глава 3. Требования к максимальному объему учебной нагрузки воспитанников

14. Максимальный объем учебной нагрузки воспитанников устанавливается в типовых учебных планах.

15. Объем учебной недельной нагрузки для детей с казахским языком обучения следующий:

1) группа раннего возраста (от 1-го года) - 7 часов с продолжительностью 7-10 минут;

2) младшая группа (от 2-х лет) - 9 часов с продолжительностью 10-15 минут;

3) средняя группа (от 3-х лет) - 11 часов с продолжительностью 15-20 минут;

4) старшая группа (от 4-х лет) – 12 часов с продолжительностью 20-25 минут;

5) дошкольная группа, дошкольный класс (от 5-ти лет) – 17 часов с продолжительностью 25-30 минут.";

Объем учебной недельной нагрузки для детей с русским языком обучения следующий:

1) группа раннего возраста (от 1-го года) – 7 часов с продолжительностью 7-10 минут;

2) младшая группа (от 2-х лет) – 9 часов с продолжительностью 10-15 минут;

3) средняя группа (от 3-х лет) – 11,5 часов с продолжительностью 15-20 минут;

4) старшая группа (от 4-х лет) – 12,5 часов с продолжительностью

20-25 минут;

5) дошкольная группа, дошкольный класс (дети от 5-ти лет) – 18 часов с продолжительностью 25-30 минут.

Сноска. Пункт 15 - в редакции приказа Министерства образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Глава 4. Требования к уровню подготовки воспитанников

16. Воспитанник дошкольной организации должен освоить объем знаний, умений, навыков и компетенций, подлежащих освоению по возрастным группам по каждой образовательной области и по каждой организованной учебной деятельности, определяемый в типовой учебной программе:

17. Требования к уровню подготовки воспитанников определяются в типовой учебной программе в виде ожидаемых результатов на основе мониторинга достижений воспитанника в соответствии с его возрастом:

1) первый уровень – ребенок воспроизводит те или иные действие и знания;

2) второй уровень – ребенок осознает свои действия и владеет определенным запасом знаний;

3) третий уровень – ребенок применяет то, что он знает и умеет, самостоятельно и творчески использует знания, умения и навыки.

18. Выпускник дошкольной организации и предшкольного класса организации среднего образования должен обладать следующими качествами:

- 1) физически развитый;
- 2) любознательный;
- 3) уверенный в себе и активный;
- 4) эмоционально отзывчивый;
- 5) владеющий социальными навыками и способами взаимодействия со сверстниками и взрослыми, навыками самообучения;
- 6) имеющий первичные представления о себе, семье, обществе (ближайшем социуме), государстве (стране), мире и природе;
- 7) владеющий необходимыми умениями и навыками для обучения в организации среднего образования.

19. Исключен приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

20. Перечень умений и навыков детей от рождения до приема в 1 класс приведены в приложении 2 к Государственному общеобязательному стандарту дошкольного воспитания и обучения.

Сноска. Пункт 20 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Глава 5. Требования к сроку обучения

21. Исключен приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

22. Возрастная периодизация и возрастные группы (возраст детей – полных лет на начало учебного года) следующие:

1) ясельный возраст – 0–3 года:

младенческий возраст – от рождения;

ранний возраст – от 1-го года (группа раннего возраста);

младший возраст – от 2-х лет (младшая группа);

2) дошкольный возраст – 3–6 лет:

средний возраст – от 3-х лет (средняя группа);

старший возраст – от 4-х лет (старшая группа);

предшкольный возраст – от 5-ти лет (предшкольная группа, предшкольный класс).

Срок освоения типовой учебной программы дошкольного воспитания и обучения – 5 лет.

Сноска. Пункт 22 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Приложение 1
к Государственному
общеобязательному
стандарту дошкольного
воспитания и обучения

Перечень умений и навыков воспитанников от 1 года до 6 (7) лет

Сноска. Приложение 1 исключено приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

Приложение 2 к
Государственному

общеобязательному
стандарту
дошкольного воспитания и
обучения

Перечень умений и навыков детей от рождения до приема в 1 класс

Сноска. Приложение 2 - в редакции приказа Министерства образования и науки РК от 05.05.2020 № 182 (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

№ п/ п	Перечень навыков	Ясельный возраст (0-3 года)			Дошкольный возраст (3-6 лет)		
		Младенческий возраст (от рождения)	Ранний возраст (от 1 года)	Младший возраст (от 2-х лет)	Средний возраст (от 3-х лет)	Старший возраст (от 4-х лет)	Предшкольный возраст (от 5-ти лет)
1	2	3	4	5	6	7	8
Здоровье сберегающие навыки							
1	Культурно-гигиенические навыки	Выполняет движения при виде объектов кормления. Помогает удерживать бутылочку,	Ест ложкой самостоятельно, одевается при помощи взрослого, просится на горшок,	Владеет первоначальными навыками личной гигиены.	Знает и соблюдает правила личной гигиены.	Знает последовательность выполнения гигиенических процедур.	Самостоятельно выполняет гигиенические, закаливающие процедуры.

		хватает чашу.	знает его место и своевременно сообщает о потребности.				
2	Физическая культура	Умеет хватать пальцы взрослых. Дотягивается до предметов и хватает обеими руками, передает предмет из рук в руки.	Умеет ходить и бегать в заданном направлении. Любит подниматься и спускаться с лестницы.	Владеет первоначальными навыками бега, лазания, прыжков.	Владеет элементарными навыками выполнения основных видов движений.	Умеет выполнять самостоятельно жизненно важные движения.	Выполняет основные виды движений, проявляя творческий подход.
3	Самостоятельная двигательная активность	Поднимается с опорой на предмет, перемещается в пространстве. Вытаскивает предметы из контейнера, плещется в воде.	Умеет играть рядом, самостоятельно находить яркие, привлекающие внимание предметы в пространстве.	Умеет играть в небольшой подгруппе.	Умеет соблюдать элементарные правила игр в команде.	Умеет самостоятельно играть в различные игры, в том числе национальные, соблюдать правила игры	Владеет навыками организации подвижных игр в команде. Сформирован элементарный самоконтроль за двигательной деятельностью.
4	Здоровый образ жизни	Демонстрирует увеличивающуюся	Исполняет режимные	Проявляет положительные эмоции при	Знает элементарные правила	Знает и соблюдает элементарные правила здорового	Выполняет осознанно правила

		способность самоуспокоения и засыпания.	моменты.	проведении закаливающих процедур и соблюдает осторожность в опасных ситуациях.	здорового образа жизни, выполняет по показу взрослого приемы закаливания.	образа жизни. Умеет обращаться с растениями, животными и насекомыми.	безопасности. Понимает важность и необходимость закаливающих процедур. Соблюдает режим дня.
Коммуникативно-языковые навыки							
1	Культура общения	Реагирует на звук и его источник. Лепечет и подражает звукам.	Подражает новым словам; пользуется облегченными названиями знакомых предметов и действий и первыми полными словами.	Умеет вступать в контакт со сверстниками и близкими.	Понимает речь взрослого, умеет слушать вопросы и отвечать на них.	Умеет вступать в контакт со взрослыми, детьми и выполнять их просьбы.	Знает правила поведения в общественных местах и соблюдает их. Владеет элементарными правилами общения, речевым этикетом.
2	Грамматический строй речи	-----	Умеет пользоваться простыми словами и элементарно обозначать предметы и действия.	Умеет выразить свою мысль, чтобы быть понятым.	Умеет применять необходимые слова и словосочетания.	Умеет согласованно составлять сложносочиненные и сложноподчиненные предложения с помощью вопросов взрослого.	Умеет правильно конструировать предложения. Стремится говорить грамматически правильно.

3	Звуковая культура речи	Реагирует жестами или голосом, когда называют его имя.	Умеет отчетливо произносить гласные и доступные в артикуляционном отношении согласные звуки.	Умеет правильно артикулировать гласные и согласные звуки.	Умеет четко произносить слова, вслушиваясь в их звучание.	Умеет правильно произносить все звуки родного языка.	Умеет говорить правильно, выразительно. Использует различные способы интонационной выразительности.
4	Словарный запас	Имитирует действия, жесты и звуки других.	Воспроизводит правильно слова и фразы, произнесенные взрослыми. Подражает звукам животного.	Умеет отвечать на вопросы о себе, членах семьи, любимых игрушках.	Называет все действия, предметы, явления, их признаки и качества.	Использует слова без опоры на наглядно представленную ситуацию, активизирует в речи глаголы.	Понимает многозначность слова, используя в речи антонимы, синонимы.
5	Связная речь	-----	Умеет выразить словами и короткими фразами просьбу, внимательно слушать задание и правильно выполнять его.	Умеет пользоваться словами для выражения желаний, чувств, мыслей.	Умеет правильно отвечать на вопросы при рассматривании картин, предметов, наблюдать за объектом живой и неживой природы.	Владеет основной формой общения, диалогической речью. Умеет использовать высказывания из 2-3 предложений.	Составляет монолог, употребляя разные части речи, эпитеты и сравнения.

6	Творческая речевая деятельность	Выражает мимикой, жестами, когда его прижимают, обнимают, ласкают, когда он устал или расстроен.	Понимает несложный сюжет маленьких инсценировок с игрушками и умеет подражать их действиям.	Умеет рассказывать наизусть потешки для пальчиковых игр.	Умеет применять простейшие приемы интонационной выразительности речи для характеристики персонажей.	Умеет рассказывать знакомые сказки, сочинять небольшие рассказы по игрушкам.	Умеет сочинять истории, понимает и использует слова в переносном и иносказательном смысле. Проявляет интерес к игре с рифмой и словом.
7	Восприятие произведений	Слушает и эмоционально реагирует на потешки и речевые упражнения.	Понимает короткие рассказы, стихотворения потешки с использованием соответствующих картинок.	Умеет эмоционально откликаться на произведения устного народного творчества.	Умеет передать свое отношение к персонажу, различным событиям.	Умеет называть несколько произведений, которые ему нравятся, использовать литературные образы в игре.	Проявляет интерес к книгам, может выразительно читать наизусть стихи.
8	Основы грамоты	-----	-----	-----	-----	-----	Умеет проводить звуковой анализ слов, состоящий из трех звуков. Умеет слышать и выделять ударный слог. Владеет элементарными навыками письма: умеет держать карандаш, ручку,

							рисовать, штриховать, обводить. Умеет ориентироваться на листе бумаги, книги.
Познавательные навыки							
1	Ориентировка в свойствах предметов	Способен запоминать и осуществлять поиск предмета.	Умеет группировать однородные предметы по одному из следующих признаков (величина, форма). Различает четыре основных цвета.	Различает основные цвета, форму, величину, фактуру предметов.	Знает и называет характерные отличия предметов способом сравнения (наложения, приложения).	Умеет называть признаки и характерные отличия предметов на основе осязательного, слухового и обонятельного восприятия.	Умеет рассматривать предметы, определять их свойства и признаки.
2	Познание окружающего мира	Изучает предметы разными способами (т.е., кидая, бросая, наблюдая за действиями	Владеет знаниями о себе, семье. Узнает животных, растения, предметы вблизи дома, детского	Проявляет любознательность, особый интерес к людям и их поступкам.	Владеет способностью замечать и называть простейшие изменения в природе, погоде. Понимает и	Понимает простейшие причинно-следственные связи в живой, неживой природе и общественной жизни.	Умеет систематизировать, группировать и решать познавательные задачи в наглядно-действенном и наглядно-

		других) .	сада .		называет значения сигналов светофора .		образном плане . Владеет способностями находить сходство и различие .
3	Конструктивные навыки	Пробует разные способы выполнения действий .	Умеет составлять элементарные конструкции при помощи взрослого .	Воспроизводит простые конструкции по показу взрослого (умеет накладывать, приставлять, прикладывать) .	Умеет использовать строительный материал, варьируя различными способами . Знает и называет их основные детали .	Проявляет самостоятельность при выборе материала для конструкции, стремится выполнять постройки . Умеет работать в команде .	Владеет несколькими простыми обобщенными способами конструирования и использует одни и те же способы для получения разных результатов .
4	Основы экологической культуры	Эмоционально реагирует на мир природы; замечает растения, животных в окружающей среде .	Умеет различать живые существа, растения, проявляет к ним интерес .	Умеет проявлять доброжелательное и бережное отношение к животным .	Умеет выполнять элементарные трудовые поручения совместно со взрослыми по уходу за растениями .	Владеет некоторыми нормами поведения на природе .	Понимает многообразие окружающего мира . Знает признаки и свойства растений, их среду обитания . Умеет ухаживать за обитателями уголка природы .
5	Элементарные математические	Играет с разными по	Понимает указания	Владеет первоначальными	Умеет демонстрировать	Имеет представление о	Знает структурные

	представления	размеру и форме игрушками или предметами.	взрослого и может найти предмет в окружающем пространстве.	навыками ориентировки в пространстве.	элементарные представления о времени, пространстве.	времени (части суток: утро, день, ночь; дни: сегодня, вчера, завтра) понятиях: быстро, медленно.	характеристики геометрических фигур, количественные отношения в прямом и обратном порядке.
6	Поисковая и экспериментальная деятельность	Проявляет интерес к исследованию предметов, манипулирует или изучает новые предметы. Соотносит предмет по размеру, хотя не всегда по назначению.	Владеет умением вталкивать в различные углубления (отверстия) предметы в соответствии с их формой.	Производит действия с различными предметами (разъединять, соединять, конструировать).	Умеет самостоятельно а также в команде экспериментировать со знакомыми материалами.	Умеет целенаправленно экспериментировать, моделировать с новыми материалами и выделять наиболее общие признаки между предметами.	Умеет последовательно и результативно экспериментировать, устанавливать простейшие причинно-следственные связи.
7	Работа с информацией	Наблюдает и реагирует на свое отражение в зеркале	Получает информацию через чувства (через осязание, обоняние прикосновение).	Проявляет интерес к различным источникам информации.	Определяет интересную информацию.	Понимает необходимость в получении новой информации.	Понимает и умеет представить новую информацию, кому она будет интересна.

Творческие навыки							
1	Музыкальная деятельность	Радуетя веселым играм со взрослым, ударяет по поверхности, после того, как видит стучание по барабану. Производит действия с музыкальными предметами.	Умеет передать веселый характер плясовой мелодии несложными движениями.	Знает музыкальные инструменты, различает высокое и низкое звучание музыкальной фразы, проявляет желание петь совместно со взрослыми.	Различает темп музыкального произведения, различает звуки по высоте, реагирует на начало и окончание мелодии. Слушают и воспринимают народные мелодии.	Различает тембры голоса, поет протяжно, четко произносит слова; выполняет танцевальные, музыкально-ритмические движения. Слушают и воспринимают произведения отечественных композиторов.	Владеет простейшими навыками игры на детских музыкальных инструментах. Исполняет народные песни, танцы. Владеет способностями к певческой импровизации.
2	Продуктивная деятельность	Эмоционально реагирует на яркие предметы: картинки, цветы (берет в рот, кивает, стучит, бьет, бросает предметы).	Заполняет лист бумаги яркими пятнами, мазками (краска, маркеры, мелки, карандаши); лепит плоские, круглые формы.	Владеет навыками лепки (проделывает углубления, украшает предметы). Умеет проводить на листе бумаги прямые вертикальные, горизонтальные волнообразные линии.	Владеет основными техническими навыками и умениями, необходимыми для изобразительной деятельности.	Имеет представление о видах изобразительного искусства (живопись, скульптура, народное искусство). Называет жилище предков, предметы быта, части национального костюма.	Самостоятельно выбирает технические способы и средства изображения в соответствии с характером образа.
3	Эстетическое восприятие	- - - - -	Всматривается в яркие	Проявляет радость,	Проявляет интерес к	Ритмично располагает	Проявляет интерес к

	окружающего мира		цвета красок, проявляет восхищение, радость.	эмоциональный отклик при рассматривании народных игрушек.	различным видам народно-прикладного искусства. Использует материалы аккуратно.	геометрические формы и растительные элементы по мотивам произведений народного искусства. Владеет элементарными навыками изготовления различных предметов.	народному и декоративному искусству, дизайну, выбирает и обосновывает приемы работы, использует рационально материалы для работы, эмоционально откликается на красоту природы, одежду и убранство помещений.
Социальные навыки							
1	Навыки культуры поведения	Реагирует на приветствие, прощание.	Умеет выполнять просьбу, выраженную простым предложением.	Понимает нормы и правила поведения, использует слова приветствия, прощания, благодарности.	Владеет знаниями о человеческих отношениях, понимает эмоциональное состояние.	Проявляет элементарную заботу о близких и окружающих людях.	Умеет просить помощь при необходимости, уважает желания других людей. Знает нормы поведения.
2	Взаимодействие со взрослыми и сверстниками	Признает непосредственных членов семьи. Улыбается,	Взаимодействует со взрослыми в различных играх-	Проявляет отзывчивость, доброжелательность, сочувствие к близким людям,	Умеет входить в устойчивые игровые объединения и общаться со	Выполняет совместные со взрослыми трудовые действия, умеет взаимодействовать	Умеет сотрудничать со взрослыми и сверстниками, ставить общую

		машет ручками или смеется, реагируя на положительную взаимосвязь со взрослыми. Показывает симпатии и антипатии к действиям, взаимодействию.	развлечениях. Умеет внимательно слушать взрослого и выполняет несложные поручения.	сверстникам.	сверстниками на познавательные темы.	в команде. Осознает свое положение среди сверстников и свое "Я". Соблюдает нравственные нормы и правила поведения в общении со взрослыми и сверстниками	цель и обсуждать их результаты, включаться в совместную деятельность со взрослыми.
3	Представление нравственных норм	Выражает первичные эмоции. Использует движения тела и звук, когда нуждается в помощи.	Умеет пользоваться словами, необходимыми для выражения желаний и налаживания взаимоотношений с окружающими.	Знает название своего города, столицу Казахстана. Понимает, что такое "хорошо", а что такое "плохо" через произведения устного народного творчества.	Проявляет любовь и заботу к близкому окружению. Умеет оценивать свой поступок и поступок сказочных персонажей.	Имеет представление о традициях народа Казахстана	Соблюдает семейные ценности. Проявляет любовь и уважение к своей малой родине, к культуре родной страны.

*** Для детей с особыми образовательными потребностями, в том числе легкой и умеренной степенью умственной отсталости ожидаемые результаты обучения определяются согласно индивидуальным и специальным типовым учебным программам [Скачать](#)

Государственный общеобязательный стандарт начального образования

Глава 1. Общие положения

1. Настоящий государственный общеобязательный стандарт начального образования (далее – Стандарт) разработан в соответствии подпунктом 5-1) статьи 5 и статьи 56 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года "Об образовании" (далее – Закон) и определяет требования к содержанию, максимальному объему учебной нагрузки, уровню подготовки обучающихся и сроку обучения.

2. В Стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом. В дополнение к ним включены следующие термины и определения:

1) базовое содержание начального образования – состав, структура и объем содержания начального образования, подлежащего обязательному изучению в организациях образования, независимо от их типа, вида и формы собственности, а также языка обучения;

2) оценивание – процесс соотнесения достигнутых обучающимися результатов обучения с ожидаемыми результатами на основе разработанных критериев;

3) критерии оценивания – конкретные измерители, на основании которых проводится оценка учебных достижений обучающихся;

4) мониторинг образовательного процесса – систематическое наблюдение, диагностирование, анализ, оценка и прогноз состояния, динамики изменений результатов и условий осуществления образовательного процесса в организациях образования;

5) ценности образования – ориентиры в построении системы целей обучения, которые служат основой для определения содержания образования, являются ведущим фактором в формировании личности обучающегося;

6) образовательная деятельность – процесс целенаправленного, педагогически обоснованного, последовательного взаимодействия субъектов образования, в ходе которого решаются задачи обучения, развития и воспитания личности, в том числе с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей обучающихся;

7) образовательная область – составная часть базового содержания начального образования, включающая совокупность родственных учебных предметов;

8) суммативное оценивание – вид оценивания, которое проводится по завершении определенного учебного периода (четверть), а также изучения разделов/сквозных тем в соответствии с учебной программой;

9) инклюзивное образование – создание условий для равного доступа к образованию всех обучающихся с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей;

10) инвариантный компонент учебной нагрузки – составной компонент типового учебного плана, определяющий учебные предметы, обязательные для изучения всеми обучающимися в организациях образования, независимо от их типа, вида и формы собственности, а также языка обучения;

11) вариативный компонент учебной нагрузки – составной компонент типового учебного плана, который определяется организацией образования соответственно образовательным потребностям обучающихся;

12) ожидаемые результаты обучения – совокупность компетенций, выражающих, что именно обучающийся будет знать, понимать, демонстрировать по завершении процесса обучения, в том числе с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей обучающихся;

13) внеурочная деятельность – составная часть целостного учебно-воспитательного процесса в организации образования, одна из форм организации свободного времени обучающихся, реализуемых сверх учебной нагрузки, определяемой типовым учебным планом;

14) типовой учебный план – документ, регламентирующий перечень учебных дисциплин (предметов) и определяющий объем инвариантного и вариативного компонентов учебной нагрузки соответствующего уровня образования;

15) формативное оценивание – вид оценивания, которое проводится в ходе повседневной работы в классе, является текущим показателем успеваемости обучающихся, обеспечивает оперативную взаимосвязь между обучающимся и учителем в ходе обучения, обратную связь между учеником и учителем и позволяет совершенствовать образовательный процесс;

16) элективный курс – курс по выбору обучающихся, составная часть вариативного компонента учебного плана, направленная на расширение образовательной подготовки обучающихся.

3. Применение Стандарта направлено на:

- 1) повышение качества обучения и воспитания за счет достижения системы целей начального образования, представленной в виде ожидаемых результатов обучения;
- 2) создание условий для изучения казахского, русского и иностранных языков;
- 3) сочетание академической и практической направленности начального образования, предусматривающее усвоение обучающимися основ теоретических знаний и развитие умений применять полученные знания для решения задач прикладного характера;
- 4) поэтапное наращивание предметных знаний и навыков, обеспечивающее глубину и сложность содержания учебных предметов с учетом возрастных возможностей обучающихся;
- 5) реализацию принципа единства воспитания и обучения, основанного на взаимосвязанности и взаимообусловленности ценностей образования и системы ожидаемых результатов обучения, которые определяют содержательную основу ежедневного образовательного процесса;
- 6) обеспечение охраны здоровья детей, а также на создание благоприятных условий для удовлетворения особых образовательных потребностей обучающихся и их потребностей в получении дополнительных образовательных услуг;
- 7) обеспечение эквивалентности начального образования в условиях разнообразия типов и видов организаций среднего образования;
- 8) поддержку и развитие инновационной практики в организациях образования;
- 9) организацию объективной оценки деятельности организаций образования по обеспечению качества образования.

4. Объем знаний и содержание учебных предметов инвариантного компонента в организациях образования для обучающихся с легкой умственной отсталостью и умеренной умственной отсталостью осуществляется в соответствии с типовыми учебными планами (далее – ТУП), утвержденным приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500 "Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 8170) и программами, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115 "Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для

общеобразовательных организаций" (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 8424).

Глава 2. Требования к содержанию образования с ориентиром на результаты обучения

Параграф 1. Требования к обновленному содержанию начального образования с ориентиром на результаты обучения

5. В качестве базовых ценностей в содержании начального образования определены:

- 1) казахстанский патриотизм и гражданская ответственность;
- 2) уважение;
- 3) сотрудничество;
- 4) труд и творчество;
- 5) открытость;
- 6) образование в течение всей жизни.

6. Целью начального образования является создание образовательного пространства, благоприятного для гармоничного становления и развития личности обучающегося, обладающего основами следующих навыков широкого спектра:

- 1) функционального и творческого применения знаний;
- 2) критического мышления;
- 3) проведения исследовательских работ;

- 4) использования информационно-коммуникационных технологий;
- 5) применения различных способов коммуникации, в том числе языковых навыков;
- 6) умения работать в группе и индивидуально.

7. Содержание начального образования ориентируется на результаты обучения и определяется с учетом следующих аспектов:

- 1) соответствие динамичным запросам современного общества;
- 2) необходимость развития критического, творческого и позитивного мышления;
- 3) целесообразность усиления интеграции содержания учебных предметов;
- 4) обеспечение единства обучения, воспитания и развития.

8. Содержание начального образования реализуется в рамках политики трехязычного образования. Цель трехязычного образования заключается в формировании полиязычной личности – гражданина Казахстана, который владеет не менее чем тремя языками, умеет вести диалог в различных сферах деятельности, ценит культуру своего народа, понимает и уважает культуру других народов.

9. Трехязычное образование практически реализуется путем:

- 1) обеспечения уровня усвоения казахского, русского и иностранного языков в соответствии с международными стандартами;
- 2) организации внеурочной деятельности на казахском, русском и иностранном языках.

10. Содержание образовательной области "Язык и литература" реализуется в учебных предметах:

1) "Обучение грамоте", "Казахский язык" в классах с казахским языком обучения, "Русский язык" в классах с русским языком обучения, "Казахский язык" в классах с неказахским языком обучения, "Русский язык" в классах с нерусским языком обучения, "Литературное чтение", "Иностранный язык";

2) в организациях образования с языком обучения этносов, компактно проживающих на территории Казахстана, в образовательную область "Язык и литература" дополнительно входит учебный предмет "Родной язык", данного этноса. Учебный предмет "Родной язык" для организаций образования с уйгурским/ узбекским/ таджикским языком обучения включается в инвариантный компонент типового учебного плана.

10-1. Задачи добукварного и букварного периода предметов "Әліппе", "Ана тілі" реализуется учебником "Әліппе" в первом полугодии, послебукварный период учебником "Ана тілі" во втором полугодии для обучающихся с казахским языком обучения; "Букварь", "Обучение грамоте" реализуется учебником "Букварь" в первом полугодии, послебукварный период учебником "Обучение грамоте" во втором полугодии для обучающихся с русским языком обучения.

Сноска. Правила дополнены пунктом 10-1 в соответствии с приказом Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования); в редакции приказа Министра образования и науки РК от 28.08.2020 [№ 372](#) (вводится в действие после дня его первого официального опубликования).

11. Содержание предметов образовательной области "Язык и литература" предусматривает формирование представлений об единстве и разнообразии национальных культур Казахстана, о государственном языке как основе национального самосознания, коммуникативного подхода, направленного на развитие навыков по четырем видам речевой деятельности. Содержание языковых предметов направлено на развитие у обучающихся интереса и позитивного отношения к изучению языков через игровую и познавательную деятельность, а также на формирование первоначальных коммуникативных навыков для обмена информацией, на развитие умения работать с текстом как речевым материалом, использовать фразы и выражения из текста в конкретных ситуациях.

Сноска. Пункт 11 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

12. Изучение казахского языка/русского языка/родного языка как языка обучения основано на использовании литературных текстов для развития речевых навыков обучающихся, умений самостоятельно работать с разными видами и типами текстов.

13. Обучение второму (казахскому/ русскому - в зависимости от языка обучения) и третьему языку (иностранному) ориентировано на организацию уровневого усвоения языка.

14. Содержание образовательной области "Математика и информатика" реализуется в учебных предметах: "Математика", "Цифровая грамотность".

Сноска. Пункт 14 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 05.05.2020 [№ 182](#) (вводится в действие по истечении десяти календарных дней после дня его первого официального опубликования).

15. Содержание образовательной области "Математика и информатика" направлено на формирование у обучающихся первоначальных математических знаний для описания разнообразных объектов и явлений окружающей действительности; на усвоение устных и письменных вычислительных алгоритмов; на развитие общих приемов решения задач, умений выстраивать логические суждения на основе измерительных и вычислительных навыков; на формирование навыков использования элементарных инструментов информационно-коммуникационных технологий, умений искать, выбирать, передавать информацию, проектировать объекты и процессы, применять простейшие методы работы с таблицами, схемами, графиками и диаграммами для анализа, интерпретации и представления данных.

16. Содержание образовательной области "Естествознание" реализуется в учебном предмете "Естествознание".

17. Содержание предмета "Естествознание" должно обеспечить элементарный уровень научных знаний в рамках системы "Человек – Природа". Данный учебный предмет направлен на развитие природной любознательности обучающихся, исследовательских навыков, формирование научного понимания и видения окружающего мира. Содержание предмета структурировано по принципу "от простого к сложному, от знакомого к незнакомому". Осмысление причин и понимание взаимосвязи явлений и процессов живой и неживой природы, осознание многообразия и сложности окружающего мира расширит кругозор обучающихся. Учебный предмет "Естествознание" является пропедевтическим курсом к изучению самостоятельных учебных предметов "Биология", "Физика", "География", "Химия" на последующих уровнях образования, а также закладывает основы исследовательских навыков, важных для любой отрасли знаний.

18. Содержание образовательной области "Человек и общество" реализуется в учебных предметах "Познание мира", "Самопознание".

19. Содержание предметов образовательной области "Человек и общество" ориентировано на обеспечение пропедевтических знаний в рамках системы "Человек – Общество". Содержание учебных предметов направлено на изучение общественных явлений прошлого и настоящего и их взаимосвязи, взаимоотношений людей в семье, обществе; на формирование чувства гордости за свою Родину, осознание своего места в семье, местном, региональном, национальном и глобальном сообществе; на понимание ценностей казахстанского общества и общечеловеческих ценностей; на раскрытие каждым учеником своих природных способностей и творческого потенциала; на развитие уважительного отношения к культуре своего и других

народов, личной ответственности за свои поступки, развитие сопереживания по отношению к чувствам других людей; на воспитание гуманного отношения к человеку и окружающей среде.

20. Содержание образовательной области "Технология и искусство" представлено учебными предметами "Музыка", "Художественный труд".

21. Содержание предметов образовательной области "Технология и искусство" направлено на формирование целостного восприятия окружающего мира, познание его средствами визуального искусства и музыки; развитие первоначальных представлений о роли изобразительного искусства, прикладного творчества и музыки в жизни человека, уважительного отношения к казахскому национальному декоративно-прикладному искусству, музыкальным традициям и обычаям, искусству других народов мира; воспитание нравственно-эстетического отношения к различным видам искусства как отражению жизни человека, направлено на художественное и музыкально-творческое развитие обучающихся начальной школы.

22. Содержание образовательной области "Физическая культура" реализуется в учебном предмете "Физическая культура".

23. Содержание предмета "Физическая культура" направлено на развитие физических качеств, интереса к самостоятельному выполнению общеразвивающих упражнений; на привитие культуры здорового образа жизни; на формирование представлений о роли физической культуры в жизни человека, умений самостоятельно находить информацию о спорте, национальных видах спорта и использовать ее для укрепления здоровья; на формирование культуры общения со сверстниками в условиях учебной, игровой и соревновательной деятельности.

24. В 1-4 классах обеспечивается обязательное изучение учебного курса "Основы безопасности жизнедеятельности". Содержание учебного курса реализуется в рамках учебного предмета "Познание мира": в 1-3 классах с годовой учебной нагрузкой 6 часов, в 4 классе – 10 часов учителями начальных классов.

25. Содержание учебного курса "Правила дорожного движения" реализуется в 1-4 классах – по 6 часов в каждом классе классными руководителями за счет классных часов и во внеурочное время с указанием темы и даты в годовом плане работы классного руководителя.

26. Организация образования осуществляет образовательную деятельность в соответствии с полученной лицензией и на протяжении всего периода времени ее действительности соблюдает квалификационные требования, предъявляемые к образовательной деятельности, и перечня документов, подтверждающие соответствие им, утвержденные приказом Министра

образования и науки Республики Казахстан от 17 июня 2015 года № 391 (зарегистрирован в Реестре нормативных правовых актов под № 11716).

Параграф 2. Требования к содержанию образования с ориентиром на результаты обучения

Примечание ИЗПИ!

Параграф 2 действовал до 01.09.2019 в соответствии с [подпунктом 5\)](#) пункта 4 настоящего приказа.

Глава 3. Требования к максимальному объему учебной нагрузки обучающихся

Параграф 1. Требования к максимальному объему учебной нагрузки обучающихся по обновленному содержанию начального образования

40. Максимальный объем недельной учебной нагрузки обучающихся в начальной школе составляет не более 29 часов.

41. Общий объем учебной нагрузки обучающихся, включающий инвариантный и вариативный компоненты, а также недельная и годовая учебная нагрузка по классам устанавливаются типовым учебным планом.

42. Деление класса на две группы допускается в городских общеобразовательных организациях образования при наполнении классов в 24 и более обучающихся, в сельских – в 20 и более обучающихся:

- 1) по казахскому языку в классах с неказахским языком обучения;
- 2) по русскому языку в классах с нерусским языком обучения;
- 3) по иностранному языку;
- 4) по цифровой грамотности;
- 5) по самопознанию.

В случаях осуществления ограничительных мероприятий соответствующими государственными органами, введения карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера деление класса на группы производится по всем учебным предметам с наполнением в одном классе до 15 обучающихся.

Сноска. Пункт 42 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 28.08.2020 [№ 372](#) (вводится в действие после дня его первого официального опубликования).

43. В рамках инклюзивного образования деление класса на группы по перечисленным в пункте 42 настоящего Стандарта осуществляется при уменьшении наполняемости класса общего количества обучающихся на три в расчете на каждого ребенка с особыми образовательными потребностями.

Параграф 2. Требования к максимальному объему учебной нагрузки обучающихся

Примечание ИЗПИ!

Параграф 2 действовал до 01.09.2019 в соответствии с [подпунктом 5\)](#) пункта 4 настоящего приказа.

Глава 4. Требования к уровню подготовки обучающихся

Параграф 1. Требования к уровню подготовки обучающихся по обновленному содержанию начального образования

54. Уровень подготовки обучающихся определяется через ожидаемые результаты обучения, которые спроектированы с учетом специфики каждой образовательной области, объединяющей несколько родственных учебных предметов: "Язык и литература", "Математика и информатика", "Естествознание", "Человек и общество", "Технология и искусство", "Физическая культура".

55. Ожидаемые результаты по завершении начального образования по образовательной области "Язык и литература".

Казахский язык/Русский язык/Родной язык, Литературное чтение:

1) аудирование и говорение:

обучающийся понимает и передает основное содержание беседы, прочитанного или услышанного текста; определяет, как представлена точка зрения говорящего, делает выводы; понимает тему дискуссии и участвует в её обсуждении, соблюдая речевые нормы; осознанно использует в речи синонимы, антонимы, омонимы, слова с прямым и переносным значением; использует различные приёмы пересказа содержания повествовательных и описательных текстов, используя эмоционально-окрашенные средства выразительности; применяет различные приемы пересказа содержания художественных произведений; рассуждает по поводу прочитанного и услышанного, делится своими мыслями и эмоциями; аргументирует свою точку зрения, соблюдая логическую последовательность; самостоятельно составляет связные, логичные, аргументированные высказывания в соответствии с предложенной темой и коммуникативно заданной установкой; участвует в диалоге, используя различные приемы речевого общения; анализирует представления о духовно-нравственных ценностях на основе прочитанной, услышанной информации;

2) чтение:

обучающийся читает произведения устного народного творчества и детской литературы, анализирует характер героев и дает оценку их поступкам; отличает художественные тексты от нехудожественных; определяет основную идею и композицию художественных произведений; определяет жанр произведения, обосновывает свой ответ/выбор; определяет изобразительно-выразительные средства, использованные автором для создания образа; делает выводы об отношении писателя к своим героям; читает тексты, используя определенные виды и стратегии чтения; прогнозирует ход событий в произведениях; определяет типы текста (описание, повествование и рассуждение); выразительно читает рассказы/стихотворения; выразительно читает стихотворения наизусть; определяет общечеловеческие ценности в произведениях художественной литературы;

3) письмо:

обучающийся пишет собственные тексты различных типов, жанров и стилей, подбирая соответствующие слова; пишет в соответствии с изученными грамматическими, орфографическими и пунктуационными нормами; пишет тексты с использованием различных форм представления (рисунков, схем, графиков, таблиц); соблюдает гигиенические и каллиграфические навыки письма; синтезирует небольшие тексты на темы, связанные с культурой, обычаями народа Казахстана, выражая свою нравственную позицию.

Казахский язык (в классах с неказахским языком обучения)/Русский язык (в классах с нерусским языком обучения):

1) аудирование:

обучающийся понимает смысл аудиовизуального материала, актуального для социально-бытовой и социально-культурной сфер общения; понимает тему, основную идею, главную и второстепенную информацию текста с достаточной полнотой, глубиной и точностью; понимает, как меняется стиль речи в зависимости от ситуации общения, места общения и участников общения (коммуникации), прогнозирует содержание истории/рассказа с учетом различных мнений;

2) говорение:

обучающийся передает содержание рассказов, историй, в том числе используя предварительные записи и план; формулирует вопросы и выражает свою точку зрения по поводу прочитанного, услышанного; самостоятельно составляет связные, логичные высказывания в соответствии с предложенной темой и коммуникативно заданной установкой; участвует в диалоге, выражая свое коммуникативное намерение в разных речевых ситуациях социально-бытовой и социально-культурной сфер общения;

3) чтение:

обучающийся читает тексты, используя разные виды и стратегии чтения; понимает ключевую информацию, выводы и оценки автора в тексте, содержащем незнакомые слова; различает художественные и нехудожественные тексты; находит нужную информацию в различных источниках; демонстрирует понимание идей, событий и мотивов поступков героев; выясняет значение незнакомых слов и фраз, используя словари и справочники; определяет общечеловеческие ценности в художественных произведениях казахской и мировой литературы;

4) письмо:

обучающийся делает короткие записи прослушанного текста, прочитанной информации и увиденного события (заголовки, отдельные факты, мнения); использует соответствующие лексические единицы для создания текстов повествовательного/неповествовательного характера с учетом грамматических, орфографических и пунктуационных норм.

Иностранный язык:

1) аудирование:

обучающийся понимает основное содержание непродолжительной беседы на знакомую тематику, распознаёт звучание знакомых слов и фраз; понимает короткие вопросы о цвете и числах; использует контекстные подсказки для прогнозирования

содержания и смысла короткой беседы на знакомую тематику; понимает общий смысл коротких историй, звучащих медленно и отчетливо;

2) говорение:

обучающийся формулирует основные утверждения и высказывания о себе, формулирует вопросы; отвечает на вопросы; произносит с правильной интонацией и ударением основные слова и фразы при описании предметов и событий; выражает, что ему нравится и не нравится;

3) чтение:

обучающийся использует иллюстрированный словарь; читает и понимает небольшие художественные и нехудожественные тексты на социально-бытовую тематику; определяет основной смысл небольших текстов; определяет специфичную информацию и детали в небольших текстах;

4) письмо:

обучающийся правильно пишет часто употребляемые слова, демонстрируя знание различий между их написанием и произношением; пишет под диктовку короткие предложения; правильно ставит знаки препинания в конце предложений.

56. Ожидаемые результаты обучения по образовательной области "Математика и информатика":

По завершении начального образования обучающийся:

1) знает смысл понятий: "цифра", "число", "координатный луч", "доля числа", "обыкновенная дробь", "смешанное число", "числовое выражение", "буквенное выражение", "уравнение", "неравенство", "градусная мера угла", "процент", "множество", "симметрия", "информация", "объект", "файл", "папка", "ярлык", "модель", "компьютерная сеть", "Интернет"; значение единиц разряда в десятичной системе счисления; плоские и пространственные геометрические фигуры и их элементы; формулы для вычисления периметра, площади квадрата и прямоугольника; правила сложения и вычитания дробей с одинаковыми знаменателями; назначение объектов операционной системы; виды представления и единицы измерения информации; основные части компьютера; устройства ввода и вывода; назначение прикладных, сервисных программ и операционной системы, правила техники безопасности при работе за компьютером;

2) понимает смысл и порядок арифметических действий над натуральными числами, величинами и связи между ними; простые зависимости между величинами; смысл операций "пересечение" и "объединение" множеств; преобразование процентов в дроби, дробей в проценты; разницу между постоянными и переменными величинами; назначение основных частей компьютера, устройств ввода и вывода, элементов интерфейса операционной системы; влияние компьютерной техники на здоровье человека; важность защиты информации и устройств от вредоносных программ; необходимость сопровождения информации ссылками на авторов;

3) применяет математические символы, арифметические действия и их свойства для написания выражений, преобразования числовых выражений, решения задач; устные и письменные приемы вычислений над натуральными числами; стандартные и нестандартные единицы измерения величин (длина, площадь, объем, масса, время); инструменты для измерения величин; математический язык и графические модели для записи условий задач; алгоритмы решений уравнений и неравенств; формулы вычисления периметра и площади (квадрата, прямоугольника, прямоугольного треугольника); диаграммы Эйлера-Венна для представления отношений между множествами элементов; умение находить часть от числа и число по его части; средства информационно-коммуникационных технологий для сбора, хранения, обработки и передачи информации; прикладные программы для работы с различными видами информации, для создания моделей; службы интернета для решения поставленных задач; правила работы за компьютером;

4) анализирует рациональные приемы устного и письменного счета; особенности геометрических фигур; результаты сравнения значений числовых выражений и выражений с переменными; зависимости между различными величинами (количество, стоимость, скорость, время, расстояние, продолжительность работы, объем работы); закономерности с нахождением недостающих элементов последовательности; несложные комбинаторные и логические задачи; записи условий задач в виде схемы, чертежа, таблицы; данные и результаты, связанные со счетом, измерением; возможности прикладных программ; последствия нарушения этических и правовых норм в сети; информацию из различных источников, отобранную в соответствии с заявленными требованиями;

5) синтезирует, классифицирует предметы по их признакам и пространственному расположению; математическую модель зависимости между величинами; простейшие модели реальных объектов и процессов реального мира в виде изображений и чертежей; задачу и обратную к ней задачу по предложенным данным или математической модели; последовательность по заданной закономерности; модели объектов и ситуаций для решения практических задач с применением информационно-коммуникационных технологий; знания о возможностях прикладных программ и сетевых сервисов для решения различных задач;

6) оценивает результат измерения; истинность или ложность простых высказываний о числах, величинах, геометрических фигурах; данные, представленные в виде графика, таблицы, диаграммы; соответствие модели заданным критериям; возможности использования прикладных программ и сетевых сервисов для решения задач.

57. Ожидаемые результаты обучения по образовательной области "Естествознание".

По завершении начального образования обучающийся:

1) знает планеты Солнечной системы и их особенности; основные естественнонаучные понятия о Земле и ее природе, Вселенной; методы научного познания: наблюдение, эксперимент, опыт; основы техники безопасности при планировании и проведении исследований; правила поведения при стихийных природных явлениях; жизненный цикл человека, растений, животных и грибов; особенности строения и расположения основных органов человека, растений, животных и грибов и их функции; классификацию растений, животных и грибов; основы процесса фотосинтеза; отдельные свойства света; некоторые физические силы и причины их возникновения; отдельные виды энергии; состав и свойства наиболее распространенных веществ на Земле; свойства различных тел и некоторые области их применения; основные виды полезных ископаемых и их значение, основные месторождения полезных ископаемых в Республике Казахстан;

2) понимает важность бережного отношения к окружающей среде и сохранения биоразнообразия на Земле; необходимость соблюдения личной гигиены; защитные функции организма; значение компонентов природы для живых организмов; особенности организмов как средств приспособления к окружающей среде; простые различия позвоночных и беспозвоночных животных; необходимость рационального использования природных ресурсов;

3) применяет отдельные методы исследования для изучения природных объектов, процессов и явлений; стандартные и нестандартные единицы измерения природных объектов, явлений и процессов; простые приборы для измерений некоторых характеристик природных объектов, процессов и явлений; соответствующую научную терминологию для объяснения проведенного исследования; знания о простых признаках видов растений и животных своей местности для составления их классификации;

4) анализирует причинно-следственные связи между компонентами природы; свойства материалов для определения возможностей их применения; животный и растительный мир определенной территории; схожие и отличительные черты разных сред обитания; данные собственных исследований и материалы из различных источников;

5) синтезирует полученные знания и навыки для планирования и проведения исследований объектов и явлений живой и неживой природы; информационные материалы в виде рисунков, схем, графиков, диаграмм, таблиц; идеи по вопросам охраны окружающей среды; имитационные и графические модели объектов, явлений и процессов микро- и макромира;

6) оценивает факторы развития и состояние природных объектов, явлений и процессов; деятельность человека и влияние научно-технического прогресса на состояние окружающей среды; влияние научно-технического прогресса на жизнедеятельность человека; соответствие полученных результатов собственного исследования сделанному прогнозу.

58. Ожидаемые результаты обучения по образовательной области "Человек и общество".

По завершении начального образования обучающийся:

1) знает структуру, состав и функции семьи, школьного сообщества, где проходит повседневная жизнь обучающегося; основные социальные функции человека; первоначальные сведения о взаимосвязи "человек – общество"; понятия "безопасность", "здоровье" и их ведущие признаки; особенности личности, семьи, сообществ и общества в целом, их значение и роль в жизни человека; основные виды предметов обихода, их состав, свойства и источники; общие сведения о географии и истории Казахстана; основные традиции и фольклор народа Казахстана; роль и место Казахстана в мире; государственные символы Казахстана; общечеловеческие ценности; правила позитивного и дружеского общения, правила этикета, права и обязанности школьника, правила здорового образа жизни;

2) понимает свою гражданскую идентичность в форме осознания себя как юного гражданина Казахстана и свою принадлежность к определенному этносу; ценность семьи, малой родины и Отечества; ценности многоционального казахстанского общества; значение государственной символики Казахстана; нормы нравственного поведения человека в обществе; свою сопричастность к жизни школы, села, города, страны; значимость служения обществу; функциональные и структурные особенности разных типов населенных пунктов; важность соответствия мыслей, слов и поступков, ответственность за них; значение национальных традиций, обычаев; роль путешествий в жизни людей и развитии общества; значимость самопознания и саморазвития человека; содержание понятий "труд", "взаимопонимание", "жизнерадостность", "оптимизм", "доброжелательность", "щедрость", "великодушие", "патриотизм", "творчество" и их значимость; необходимость ведения здорового образа жизни; значение природы как источника жизни; важность бережного отношения к природе;

3) применяет методы познания для изучения общественных процессов и явлений, выполнения учебных заданий и работ творческого, познавательного, исследовательского, проектировочного характера; личный опыт и знания в сфере путешествий, простых финансовых отношений; знания о здоровом образе жизни, личной гигиене, питании и режиме дня; элементарные знания в оказании первой доврачебной помощи; собственный и общественный опыт в адаптации к окружающему миру; правила этикета; правила общения для поддержания позитивных, дружеских взаимоотношений в семье и коллективе;

4) анализирует положение Казахстана в мире; роль и значение изучаемых общественных явлений и процессов в жизни людей; сходства и различия в культурно-обрядовых традициях народа Казахстана; факторы развития личности, семьи, школьного сообщества; значение основных ресурсов в жизнедеятельности человека; факторы здоровья и безопасности; проявления человеческих чувств и поступки людей, их причины и следствия; собственное эмоциональное состояние;

5) синтезирует знания и навыки для систематизации и классификации общественных явлений и процессов; знания и навыки для определения отдельных актуальных проблем общества; собственные решения для ориентации в пространстве (место), времени (хронология), социальной среде (общество); модели коммуникаций в семейной, межличностной и общественной сферах; собственные проекты по безопасности жизнедеятельности, организации путешествий; решения по собственному духовно-нравственному развитию;

б) оценивает собственное поведение и поступки окружающих людей с позиции нравственных норм; значимость семьи, общества, страны в жизни каждого человека; роль традиций и фольклора в современной жизни; значимость предметов потребления по степени значимости и стоимости; степень удовлетворенности своей работой на уроке; уровень своего прогресса в сфере межличностных, общественных и финансово-экономических отношений; собственное эмоциональное и физическое состояние; поведение людей с позиции общепринятых нравственных норм.

59. Ожидаемые результаты обучения по образовательной области "Технология и искусство".

По завершении начального образования обучающийся:

1) знает основные виды и жанры искусства; основные виды линий и форм; основные и дополнительные цвета; основные материалы и инструменты для рисования и декоративно-художественной работы; основные техники и методы работы в различных видах искусства; лучшие образцы произведений мировых и отечественных деятелей искусства; выразительные средства и приемы для передачи творческих идей; основы музыкальной грамоты; правила исполнения песен и слушания музыки; основные виды, жанры и стили казахской традиционной музыки; наименования и классификацию музыкальных инструментов народного и симфонического оркестра; виды хоров и оркестров; лучшие образцы и известных исполнителей казахской традиционной и классической музыки, музыки композиторов Казахстана и музыки народов мира; базовые компьютерные музыкальные программы;

2) понимает связь искусства с жизнью; взаимосвязь техники исполнения с соответствующим видом, стилем, жанром искусства; особенности и значение национальных традиций и обычаев в декоративно-прикладном искусстве Казахстана; значение произведений искусства в культуре казахского народа и других народов мира; роль музыки в жизни человека; взаимосвязь музыки с другими видами искусства; традиционную музыку как отражение культуры казахского народа и других народов мира; основополагающую роль народной музыки в композиторской музыке;

3) применяет законы композиции в изображении предметов; выразительные средства искусства; различные источники информации и информационно-коммуникационные технологии для развития идей; различные художественные материалы, инструменты и техники для создания творческих работ; знание о видах, стилях и жанрах искусства в создании творческих работ; правила техники безопасности; знание основ музыкальной грамоты для передачи чувств, настроения при пении, игре

на музыкальных инструментах индивидуально и в ансамбле, хоре/оркестре, для создания простых сочинений, импровизаций, творческих проектов, в том числе с использованием компьютерных музыкальных программ; знание о видах, стилях и жанрах музыки при объяснении музыкальных явлений, явлений окружающей действительности через язык звуков;

4) анализирует информацию из различных источников для планирования своей деятельности; стили и жанры искусства казахского народа и других народов мира; материалы и техники, использованные для создания произведений искусства; свойства и качества художественных материалов и инструментов при проведении экспериментальной, исследовательской работы; процесс и результаты собственной творческой деятельности; роль и значение музыки в жизни людей; сходства и различия, а также содержание традиционной казахской музыки и музыки народов мира; особенности музыкальных инструментов народного и симфонического оркестров; различные звуки и звуковые эффекты для сочинения и импровизации собственных музыкально-творческих работ;

5) синтезирует способы и техники, свойства и возможности материалов для создания творческих работ; информацию из различных источников, в том числе с применением информационно-коммуникационных технологий для развития идей; знания, навыки, информацию для выполнения творческих проектов и реализации идей, в том числе с использованием музыкальных компьютерных программ; элементы разных видов искусства для создания творческой работы;

6) оценивает основной замысел, образы и идеи в художественных и музыкальных работах; выразительные средства и свойства материалов для создания творческой работы; самостоятельно/коллективно выполненные работы по художественному труду; нравственно-эстетическую сторону изучаемой музыки, полученные результаты творческой деятельности, роль музыки и художественного творчества в жизни.

60. Ожидаемые результаты по образовательной области "Физическая культура".

По завершении начального образования обучающийся:

1) знает основные физические упражнения, способствующие развитию организма, правила и технику их выполнения; правила техники безопасности при выполнении физических упражнений; правила выполнения разминки и заминки; способы контроля физических изменений в организме во время выполнения физических упражнений; приемы развития частей тела и мышц для улучшения физической подготовки;

2) понимает важность физической культуры для укрепления здоровья; роль физической культуры и спорта в развитии страны и формировании гордости за нее; уровни сложности выполняемых упражнений; необходимость достижения требуемой

интенсивности различных физических нагрузок; значимость поддержки физического, психического и эмоционального здоровья; риски, возникающие во время выполнения различных физических упражнений;

3) применяет навыки выполнения самостоятельной/совместной работы для достижения согласованных целей; знание правил и композиционных приемов во время выполнения комплекса физических упражнений; правильную последовательность выполнения физических упражнений, демонстрируя понимание времени, пространства и навыки координации движений; специальные упражнения для устранения недостатков физического развития и вероятных рисков для здоровья; основные принципы здорового питания и двигательного режима;

4) анализирует собственные достижения и опыт в выполнении физических упражнений для управления будущим обучением и поведением в группе; улучшение индивидуальных способностей и степень уверенности в различных видах физической деятельности; ситуации сотрудничества и честного соревнования в достижении единых целей;

5) синтезирует определенные комбинации движений из видов движений, а также стратегии, используя различные спортивные тактики; знания и навыки для адаптации к различным ситуациям физической деятельности;

6) оценивает трудности и риски, возникающие во время выполнения различных физических нагрузок; собственные и чужие физические возможности; свои возможности для участия в спортивных мероприятиях внутри и за пределами школы.

61. Домашние задания даются обучающимся с учетом возможности их выполнения (в астрономических часах) во 2 классе – не более 50 минут, в 3–4 классах – не более 1 часа 10 минут.

62. Оценка учебных достижений обучающихся осуществляется посредством использования критериев оценки знаний обучающихся. Критерии оценки используются для измерения уровня учебных достижений обучающихся, в том числе с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей обучающихся.

63. Оценивание осуществляется в соответствии с системой целей обучения, представленной в учебной программе по каждому учебному предмету, на основе отслеживания учебных достижений обучающихся по конкретному разделу/сквозной теме.

64. Оценка учебных достижений обучающихся осуществляется в форме формативного, суммативного оценивания.

65. Оценивание на уровне начального образования осуществляется со 2 класса с использованием формативного и суммативного оценивания.

Сноска. Пункт 65 - в редакции приказа Министра образования и науки РК от 28.08.2020 [№ 372](#) (вводится в действие после дня его первого официального опубликования).

66. Порядок критериального оценивания учебных достижений обучающихся в организациях образования, реализующих учебные программы начального образования, определяется уполномоченным органом в области образования.

67. Для обучающихся с особыми образовательными потребностями создаются условия для получения ими образования, коррекции нарушения развития и социальной адаптации.

Параграф 2. Требования к уровню подготовки обучающихся

Примечание ИЗПИ!

Параграф 2 действовал до 01.09.2019 в соответствии с [подпунктом 5\)](#) пункта 4 настоящего приказа.

Глава 5. Требования к сроку обучения

73. Срок освоения общеобразовательной учебной программы начального образования – четыре года.

74. Продолжительность учебного года в 1 классах – 33 учебные недели, во 2-4 классах – 34 учебные недели.

75. Продолжительность каникулярного времени в учебном году составляет не менее 30 дней.

76. Каникулы предоставляются три раза в учебном году – осенью, зимой и весной. Для обучающихся 1-х классов в третьей четверти дополнительно предоставляется каникулярное время продолжительностью одна неделя.